Ազգ

Azg
armenian daily

Մարտ
16
Երեքշաբթի
1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ
ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
9 տարի, թիւ 47 (298)
գինը՝ 5ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Գիր

Կոմկուսը վերադառնում է խորհրդարան

Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի երեկվա նիստում ՀՀ ԳԽ պատգամավոր Ալբերտ Սահակյանը հայտարարեց Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության 21 անդամներից բաղկացած պատգամավորական խմբակցության ստեղծման մասին։

Այսպիսով, խորհրդարանում կուսակցական խմբակցությունների թիվը հասավ հինգի։ Պաշտոնապես գրանցված Հայոց համազգային շարժման՝ 52 անդամ, Ռամկավար ազատական կուսակցության՝ 18 անդամ, Հայ հեղափոխական դաշնակցության՝ 18 անդամ, Ագրարային ժողովրդավարական կուսակցության՝ 14 անդամ, «պատվիրակությունների» ավելացան ՀԿԿ-ի ներկայացուցիչները։

«Ազգ»

Գիր

Խորհրդարանը տեղական իշխանությունների պաշտպան

ՀՀ Գերագույն խորհրդի երեկվա նիստում ՀՀ տեղական իշխանությունների որոշ մարմինների դեմ կատարած բռնի գործողությունները ուսումնասիրելու նպատակով պատգամավորական հանձնաժողով ստեղծելու մասին որոշում ընդունվեց։ Հանձնաժողովը, որի կազմի մեջ պետք է ընդգրկվեն կուսակցական խմբակցությունների եւ պատգամավորական խմբերի մեկական ներկայացուցիչներ, առաջին հերթին պետք է ուսումնասիրի Արմավիրի եւ Աշտարակի շրջխորհուրդների եւ Գորիսի քաղխորհրդի նկատմամբ կատարված տհաճելի փաստերը։ Հիշեցնենք, որ Աշտարակի շրջխորհրդի նախագահ Յովհաննես Սուքիասյանն անցած տարվա աշնանը սպանվել էր մեքենայով ընթանալու ժամանակ, Արմավիրի շրջխորհրդի նախագահ Մեխակ Մխիթարյանի տունը գնդակոծվել էր, եւ միայն երջանիկ պատահականությամբ ոչ մի զոհ չի եղել, իսկ Գորիսի քաղխորհրդի նախագահ Սամվել Հարությունյանին զենքի ուժով հեռացրել էին աշխատասենյակից եւ տնային կալանքի ենթարկել։ Առաջին երկու դեպքերում դատախազական մարմինների կողմից հանցագործներն առայժմ չեն հայտնաբերվել, իսկ երրորդը գտնվում է ռազմական ոստիկանության վարույթում, բայց արդյունքների մասին առայժմ ոչինչ չի հայտարարվում։

«Ազգ»

Ընտրյա

ԳՅՈՒԼԱԹԱՂԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ԳՐՈՀԸ ԿԱՍԵՑՎԵԼ Է

«Գորշ գայլեր» Լաչինի միջանցքի հարավում

Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ, ԼՂՀ ինքնապաշտպանության շտաբի տվյալներով երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղում շարունակում էր մնալ լարված, թեեւ ռազմաճակատի գծում էական փոփոխություններ չեն արձանագրվել։ Ադրբեջանական բանակը շարունակում է հարակից շրջաններից դեպի Լաչինի մարդասիրական միջանցքի մասույցները տեղափոխել մեծ քանակությամբ մարտական տեխնիկա եւ կենդանի ուժ։ ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի հետախուզության տվյալներով, Լաչինի միջանցքի հարավային մասույցները տեղափոխված կազմավորումներն ունեն «Գորշ գայլեր» կազմակերպության տարբերանշանները։ Ռազմական կուսակումներին զուգընթաց շարունակվում են հրետակոծվել Լաչինի մարդասիրական միջանցքը վերահսկող ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի դիրքերը։ Այնուամենայնիվ հայկական ուժերը շարունակում են վստահորեն վերահսկել միջանցքը։ Գորիս-Լաչին-Ստեփանակերտ ճանապարհը գործում է անխափան։ Միաժամանակ «Սնարք» գործակալությունը հայտնում է, թե Մարտակերտի շրջանում ռազմական գործողությունները շարունակվում են։ Ռազմաճակատի այդ հատվածում մարտերն ընթանում են շրջանի Ջանյաթաղ, Գյուլաթաղ եւ Ներքին Հոռաթաղ գյուղերի մասույցներում։ Ըստ նույն աղբյուրների, հայկական ուժերը կասեցրել են ադրբեջանական կազմավորումների գրոհը Գյուլաթաղ գյուղի ուղղությամբ։ Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատի մյուս հատվածներում համեմատաբար հանգիստ է եղել։

Իր հերթին, Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը տեղեկացնում է, թե երեկ եւ նախորդ գիշեր Լեռնային Ղարաբաղի հյուսիսում տեղի ունեցած մարտերի ընթացքում խփվել է հայկական բանակի մեկ հետեւակի մարտական մեքենա եւ մեկ «Շիլկա» զենիթային կայանք։ Ըստ նույն աղբյուրների, Ղարաբաղի տարածքից զենքի տարբեր տեսակներից հրետակոծվել են Ադրբեջանի Աղդամ եւ Ֆիզուլի շրջկենտրոններն ու շրջանների բնակավայրերը։ Կան վիրավորներ եւ մեծ ավերածություններ։

Միաժամանակ Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարար Իսկանդեր Համիդովը հայտարարել է, թե վերջին շաբաթվա ընթացքում Ղարաբաղի հյուսիսում տեղի ունեցած մարտերի ընթացքում «հայկական Մաղեդիքինի կորպուսի» մոտ 60 զինվորներ գերի են հանձնվել։ ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի շտաբից հերքեցին այդ տեղեկությունը։

«Ազգ»

Հայաստան

Պատանդներ Մառնեուլի շրջանի՞ց

Ինչպես տեղեկացնում են Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից, մարտի 14-ի երեկոյան Ադրբեջանի Թոուզի շրջանում տեղաբաշխված կրակակետերից, տանկերից եւ թնդանոթներից հրետակոծվել է Տավուշի շրջանի Ներքին Կարմիրաղբյուր գյուղը, որի հետեւանքով զոհվել է մի կին։ Կան նաեւ զգալի ավերածություններ։ Հայկական կազմավորումները դիմել են պատասխան համարժեք գործողությունների, որից հետո կրակը դադարել է։ Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը հայ-ադրբեջանական սահմանի մյուս հատվածներում համեմատաբար հանգիստ է եղել։

Միաժամանակ ադրբեջանական աղբյուրները հայտնում են, թե Հայաստանի տարածքից զենքի տարբեր տեսակներից հրետակոծվել են Ադրբեջանի Թոուզի եւ Ղազախի շրջանների սահմանամերձ բնակավայրերը։ Տուժածների մասին տեղեկություններ չեն հայտնվում։ Ադրբեջանական աղբյուրները հայտնում են նաեւ, թե ներքին գործերի նախարարության տվյալներով, Վրաստանի հիմնականում ադրբեջանաբնակ Մառնեուլի շրջանից գինված հայ զինվորները պատանդ են վերցրել 4 ադրբեջանցի հովիվների եւ առեւանգել մոտ 40 գլուխ անասուն։ Այնուհետեւ, ըստ նույն աղբյուրների, առեւանգվել են նույն շրջանի Սադախլու գյուղի երեք բնակիչներ։ Վրաստանի իրավապահ մարմիններին հաջողվել է ձեռնարկված միջոցառումների շնորհիվ վերադարձնել բոլոր ադրբեջանցի պատանդներին։ Հովիվներն ազատվել են բռնությունների հետքերով։

«Ազգ»

Վրաստան

Շեւարդնաձեն թիկունք է կանգնում Ելցինին

Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն արտահայտվեց յոթ զարգացած արդյունաբերական երկրների ղեկավարների հանդիպումը շտապ հրավիրելու կողմ, որպեսզի նրանք անհետաձգելի միջոցառումներ ձեռնարկեն Ռուսաստանի ժողովրդավարական ուժերին եւ նախագահ Ելցինին իրական աջակցություն ցույց տալու նպատակով»։ Սանկտ-Պետերբուրգի հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում, մեկնաբանելով համագումարի իրադարձությունները, նա նշեց, որ երբ համաժողովի ընթացքում չգտնվի որոշման փոխզիջումային տարբերակ, «դա մեծ վտանգներով կսպառնա ոչ միայն Ռուսաստանին, որ ապարանք դուրս կգան հետադիմական ուժերը, այլ նաեւ ամբողջ աշխարհին, քանի որ այդ դեպքում եւ մենք, եւ ամբողջ աշխարհը գործ կունենա անկայուն Ռուսաստանի հետ»։ Անդրադառնալով Բ. Ելցինին Ռուսաստանում տեղի ունեցող ժողովրդավարական բարեփոխումները երաշխավորող անձ է, Շեւարդնաձեն ընդգծեց. «Մենք ամբողջ աշխարհի հետ միասին պետք է աջակցենք նրան»։ Նա համոզված է, որ մոտ ապագայում ռուս-վրացական հարաբերությունները «դուրս կգան զարգացման նորմալ քաղաքակիրթ մակարդակի»։

ԻՖ

Ընդհանուր

Ռազմական գործողություններն ակտիվանում են

Մարտի լույս 15-ի գիշերն աբխազական կողմը զենքի բոլոր տեսակներից փորձարկալից կրակ է բացել Գումիստա գետի մոտ տեղակայված վրացական դիրքերի եւ Սուխումի քաղաքի վրա։ Ինչպես հաղորդեցին ԻՖ-ին Վրաստանի պաշտպանության նախարարությունում, քաղաքում եւ արվարձաններում պայթել է ավելի քան 40 արկ։ Սպանվել է 1 եւ վիրավորվել 13 խաղաղ բնակիչ, վնասվել է մոտ 20 շենք։ Նախարարության մամուլի կենտրոնի հայտարարության համաձայն, աբխազական կողմը մարտի 15-ից 17-ը ծապդիր է լայնածավալ հարձակում ձեռնարկել Սուխումի վրա, որին պետք է մասնակցեն նաեւ ռուսաստանյան զորքերը։ Հետախուզական տվյալների համաձայն, Ներքին Էշերա գյուղում են գտնվում մի քանի T-80 տանկ, որոնք համալրված են ռուսաստանցի զինծառայողներով։ Մամուլի կենտրոնը հաղորդեց նաեւ, որ մարտի 14-ին Ռուսաստանից Փոթի է առաքվել 14 գնացքով բեռնված...

Մինչդեռ, Աբխազիայի պաշտպանության նախարարության շտաբի տվյալներով, մարտի լույս 15-ի գիշերը աբխազներին հաջողվել է կանխել Օչամչիրայի շրջանում վրացական զորքերի հարձակման փորձը։ Գուդաուտայից հաղորդեցին նաեւ, որ մարտի 14-ին վրացական զորքերը հրետակոծել են Սիդոխա, Գուդաուտա, Նովի Աֆոն բնակավայրերում տեղակայված աբխազական դիրքերը։

ԻՖ

Վրաստանի կառավարությունը բողոք է հղել Հայաստանի խորհրդարանին Աբխազիայում հայկական գումարտակի կազմավորման կապակցությամբ։ Ինչպես «ԻՖ»-ին հաղորդեց Աբխազիայի վրացական Նախարարների խորհրդի նախագահ Թամազ Նադարեիշվիլին, այդ մասին Գուդաուտայից ստացված հաղորդագրության մեջ ասվում է, որ գումարտակը պատրաստ է «պաշտպանել հայ-աբխազական հողը»։

Մարդասիրություն

Մտահոգություններ, հույսեր

Երեւան, 15 մարտ, «Սնարք»։ Երեկ Երեւանում տեղի ունեցավ այժմ Հայաստանում գտնվող 10 միջազգային կառավարական, հասարակական եւ բարեգործական կազմակերպությունների համատեղ նիստը։ Հանդիպման նպատակն էր լրատվության փոխանակում եւ համատեղ գործողությունների համակարգում։ CARE եւ USAIN կազմակերպությունների ներկայացուցիչները մտահոգություն հայտնեցին, որ մասնավորապես բյուրոկրատական խոչընդոտները եւ ինչպես հայկական, այնպես էլ ամերիկյան կողմերի գործողությունների անհամաձայնությունը թույլ չեն տալիս իրականացնել ամերիկյան միջոցներով Հայաստանի համար Ռուսաստանի սերմնացու ցորենի գնումների նախագիծը։

Երեւանի ջրմուղի եւ կոյուղու ճգնաժամային վիճակի մասին հաղորդեց WASH միջազգային կազմակերպության ներկայացուցիչը, դրա հետ մեկտեղ նշելով ջրի մաքրությունը հսկող քաղաքացիական ծառայությունների արդյունավետ եւ իրագեկ աշխատանքը։

Ամերիկայի Հայկական համագումարի հովանու տակ անցկացվող հանդիպման մասնակիցները պայմանավորվել են, որ հետագայում կանոնավոր դարձնեն նման հանդիպումները Հայաստանին տրվող միջազգային օգնությունը համակարգելու նպատակով։

Աշխարհ

Քլինթոն-Ռաբին հանդիպում Վաշինգտոնում

Արեւմտյան աղբյուրների համաձայն, երեկ Վաշինգտոնում կայացած Քլինթոն-Ռաբին հանդիպումը, որի օրակարգի հիմքում էին ռազմական համագործակցության եւ արաբա-իսրայելական խաղաղության խոսակցությունների հետ կապված հարցերը։ Հանդիպումից հետո Իսրայելի վարչապետը հաղորդեց, թե իր կառավարությունը պատրաստ է Գոլանի բարձունքները վերադարձնել Սիրիային, սակայն երկարաժամկետ հանգրվաններով։ Մյուս կողմից, Գազայի շրջանում պաղեստինցի մի վարորդ երեկ վրաերթի ենթարկեց 3 հրեաների, որոնցից 2-ը հիվանդանոցում մահացան։ Ոստիկանությունը դեռեւս չի պարզել, թե վթարը ոճրային բնույթ կրո՞ւմ է, թե ոչ։ Նախորդ օրը Նաբլուսի շրջանում պաղեստինցիները սպանել են ամերիկացի մի զբոսաշրջիկի։

Բոմբեյ. 300 սպանված, 1100 վիրավոր

Նախորդ համարում հայտնել էինք ուրբաթ օրը Բոմբեյում պայթած 14 ռումբերի զոհերի թիվը, որ վերջին ճշգրտումների համաձայն հասել է 300 սպանվածի եւ 1100 վիրավորի։ Անցնող երեք օրերին հնդկական ոստիկանությանը հաջողվել է վնասազերծել երկու ռումբ եւ ձերբակալել երկու կասկածելիների, որոնց ինքնությունը դեռեւս չի բացահայտվել, սակայն կիսապաշտոնական աղբյուրները մատնացույց են անում Պակիստանին, իսկ ոմանք Թամիլ ցեղախմբի ապստամբներին։ Երեկ Հնդկաստան ժամանեցին ամերիկյան մասնագետներ, որոնք մտահոգված են, թե արդյոք որեւէ կապ չկա՞ Բոմբեյի ռմբահարումների եւ Նյու Յորքի Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնում պայթած ռումբի միջեւ, նկատի ունենալով դրանց խիստ կատարելագործված լինելու փաստը։

Ավստրալիայում աշխատավորականները հաղթեցին

Հակառակ կանխագուշակումներին, Ավստրալիայում շաբաթ օրը կայացած ընտրություններում Աշխատավորական կուսակցությունը հաղթանակ տարավ եւ երեք տարով իրավունք ստացավ շարունակելու իշխանությունը։ Վարչապետ Քիթինգը պարտականություն ստանձնեց հաջորդական 5-րդ անգամ կազմել իր կառավարությունը։

Մարոկկոյում մահապատիժ

Մահապատիժը Մարոկկոյում չէր կիրառվել վերջին 20 տարվա ընթացքում, հակառակ մահապարտների գոյությանը։ Սակայն երեկ Կասաբլանկայում որոշվեց անպայման մահապատիժ գործադրել տեղի ոստիկանական ուժերի գնդապետ Մուհամադ Թաբեթի դեմ, որ վերջին մի քանի տարիների ընթացքում խաբեությամբ բռնաբարել է... 500 կանանց եւ աղջիկների։ Նրա հարկաբաժնում գտնվել է 100 տեսաժապավեն իր իսկ արարքները ներկայացնող։ Գնդապետը դատարանում հայտարարեց, թե ինքը տառապում է երկանձնավորությամբ, ինչը սակայն չազատեց նրան գերագույն պատժից։ Մուհամադ Թաբեթի հետ դատապարտվեցին նաեւ նրա վերադաս եւ ստորադաս ոստիկանները։ Նրա հանցանքը քողարկելու մեղքով ցկյանս բանտարկության դատապարտվեց անմիջական վերադասը, իսկ 20 տարվա բանտարկության՝ ստորադասներից մեկը։ ■

digitised by A.R.A.R.@

ՌԱԿ

Հանրապետական վարչությունում

Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության մարտի 13-ի նիստում քննարկվեցին ՌԱԿ տնտեսական քաղաքականության հիմնական ուղղվածությունները: Հարցը ներկայացնող Հանրապետական վարչության անդամ Սամվել (Մելս) Սահակյանը նշեց, որ փաստաթուղթը բաղկացած է լինելու 3 բաժիններից. «Ազատականության սկզբունքները տնտեսական կյանքում», «Շուկայական համակարգի հաստատման ժամանակաշրջանի տնտեսական քաղաքականության խնդիրները» եւ «Շուկայական համակարգի հաստատման ժամանակաշրջանի տնտեսական քաղաքականության հիմնադրույթները»: Իսկ ամբողջության մեջ այն կպատասխանի երկու հարցի՝ ինչպիսի՞ն է ռամկավարների տնտեսական դավանանքը եւ ի՞նչ տնտեսական քաղաքականություն կվարի ՌԱԿ-ը, երբ իշխանության հասնի:

Ծավալված բանավեճի ընթացքում ճշտվեցին եւ որոշակիացվեցին հարցադրումները: Համապատասխան հանձնաժողովը ՌԱԿ-ի տնտեսական քաղաքականության հիմնադրույթները եւ ծրագրային փաստաթղթերը կազմելիս նկատի կունենա այդ բոլորը: Հանրապետական վարչությունը լսեց ՀՌԱԿ պատգամավորական երկրորդ ընդհանուր ժողովի (համագումար) կազմակերպական հանձնաժողովի առաջարկությունները եւ ընդհանուր առմամբ հավանություն տվեց դրանց:

Նիստում քննության առնվեց նաեւ ՀՀ ԳԽ բարեփոխումների վերաբերյալ «Հայաստանի Հանրապետության նախագահի մասին» եւ «ՀՀ ԳԽ մասին» օրենքներում փոփոխությունները խորհրդարանի կողմից մերժելուց հետո ՌԱԿ խմբակցության հետագա դիրքորոշման հարցը: Նկատի ունենալով, որ առանց բարեփոխումների ՀՀ ԳԽ-ն ի վիճակի չի լինի կատարել իր երկու՝ օրենսդրական եւ վերահսկողական հիմնական պարտականություններից եւ ոչ մեկը, ինչպես նաեւ այն, որ պատգամավորների գերակշիռ մասը կողմ է ԳԽ գործունեության բարելավելուն, վարչությունը որոշեց, որ խորհրդարանում կուսակցության խմբակցությունը պետք է անհրաժեշտ աշխատանք ծավալի բարեփոխումների հարցը նորից ԳԽ օրակարգ մտցնելու համար: ■

Երկու նոր անդամ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը եւ պատգամավորական խմբակցությունը հայտարարում են, որ ՀՀ ԳԽ ՀՌԱԿ խմբակցությունը համալրվել է երկու նոր անդամներով. Ռամկավար ազատական կուսակցության անդամ են դարձել ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավորներ Արամ Բաբաջանյանը եւ Գուրգեն Հակոբյանը: ■

Ուշադրություն

Երեւանի Մյասնիկյանի շրջանի պատերազմի եւ աշխատանքի վետերանների խորհուրդը եւ պոլիգրաֆիայի վետերանների վարչությունը մի խումբ վետերանների խնդրանքով կազմակերպում են հանդիպում Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանի հետ, որը տեղի է ունենալու մարտի 17-ին, ժամը 13-ին, Իսահակյան փող. 28 շենքում, վետերանների խորհրդում:

Խնդրվում է վետերաններին եւ ցանկացողներին մասնակցել հանդիպմանը:

Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարար Իսկանդեր Համիդովը հանդես է եկել Ղարաբաղի հիմնահարցի կարգավորման խաղաղ բանակցությունների դեմ: Մարտի 13-ին Բաքվում կայացած բրիֆինգում նա բանակցություններ սուր խոսքերով է արտահայտվել խնդրի ռազմական լուծման օգտին: Միաժամանակ նա թույլ է տվել բարձր պետական պաշտոն զբաղեցնող անձին չվայել՝ արտահայտություններ ղարաբաղցիների հասցեին:

Ղարաբաղ

Շաբաթ եւ կիրակի օրերին իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղում շարունակում էր մնալ լարված: Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից **Վահրամ Աղաջանյանը**, ԼՂՀ ինքնապաշտպանության շտաբի տվյալներով, դեռեւս մարտի 12-ի երեկոյան ակտիվ ռազմական գործողություններ վերսկսվել են Մարտակերտի շրջանում, որտեղ ադրբեջանական կազմավորումները փորձել են հակահարձակման անցնել շրջանի Մանիքլու գյուղի ուղղությամբ: Չնայած ուժեղ առաջխաղացմանը, ադրբեջանական կազմավորումներին չի հաջողվել ամրապնդվել նոր դիրքերում: ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերն անցել են հակահարձակման եւ մեծ կորուստներ պատճառելով թշնամուն, ստիպել նահանջել նախնական դիրքերը: Հայկական կողմից՝ զոհերի թիվը ճշտվում է:

Ըստ նույն աղբյուրների, մարտի 13-ին, շաբաթ օրը, ադրբեջանական կազմավորումները փորձել են հակահարձակման անցնել Մարտակերտի շրջանի Մեծշեն գյուղի ուղղությամբ: Ռազմաճակատի այդ հատվածում կատաղի մարտերի ընթացքում թշնամին մեծ կորուստներով նահանջել է: Հայկական կողմից զոհվել է վեց եւ վիրավորվել 14 զինվոր: Կիրակի օրը Մարտակերտի ռազմաճակատներում էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել: ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերը շարունակում են վստահորեն վերահսկել շրջանի բոլոր ազատագրված բնակավայրերն ու ներկայումս գտնվում են շրջկենտրոնից 4 կիլոմետր հեռավորության վրա:

Շաբաթ եւ կիրակի օրերին իրադրությունը կտրուկ սրվել է նաեւ Լաչինի մարդասիրական միջանցքի մատույցներում, որտեղ ադրբեջանական բանակը մեծ ուժեր է կենտրոնացրել: Հրետակոծվել են միջանցքը վերահսկող ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի դիրքերը: Գորիս-Լաչին-Ստեփանակերտ ճանապարհով շարունակում են անխափան տեղ հասնել մարդասիրական բեռները:

Իր հերթին, Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը տեղեկացնում է, թե իբր դեռեւս ուրբաթ երեկոյան ադրբեջանական կազմավորումներն անցել են հակահարձակման եւ առաջանալով 6-7 կիլոմետր՝ ընդհուպ մոտեցել են Սարսանգի ջրամբարի ամբարտակին, որը վերահսկվում է հայկական ուժերի կողմից: Հետաքրքիրն այն է, որ մինչ այդ ադրբեջանական աղբյուրները չէին հայտարարել, թե Սարսանգի ջրամբարն ամբողջովին հայերի վերահսկողության տակ է: Ըստ նույն աղբյուրների, մարտերի ընթացքում խփվել է հայկական բանակի մեկ տանկ, մեկ զրահամեքենա եւ երկու «Շիլկա» տիպի հրետանային կայանք: Միաժամանակ ադրբեջանական աղբյուրները շարունակում են պնդել, թե Լաչինի միջանցքով Հայաստանից իրը Ղարաբաղում գտնվող «հայկական էքսպեդիցիոն կորպուս»-ին ամեն օր նորանոր օգնություն է հասցվում: Այսպես, մարտի լույս 13-ի գիշերը, ըստ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության, Հայաստանից Ղարաբաղ է տեղափոխվել՝ 5 T-72 տիպի տանկ եւ 9 հեռահար մարտական մեքենա: Կիրակի առավոտյան, ըստ նույն աղբյուրների, Ղարաբաղ է ուղարկվել եւս 10 միավոր զրահատեխնիկա, սակայն Լաչինի միջանցքի մատույցներում գտնվող ադրբեջանական հրետանուն իբր հաջողվել է ոչնչացնել մեկ տանկ եւ մեկ հետեւակի մարտական մեքենա:

Ավելի հետաքրքիր է Ադրբեջանի ներքգործնախարարության այն տեղեկությունը, թե իբր վերջին երկու օրերի ընթացքում արձանագրվել են մի քանի դեպքեր, երբ Մարտակերտի շրջանում հայ զինվորները զանգվածաբար գերի են հանձնվել: Ինչ խոսք, հասկանալի են ադրբեջանական քարոզչական մեքենայի ջանքերը՝ բարձրացնել սեփական բանակի մարտական ոգին, եւ այնուամենայնիվ զարմանալի է, որ կամավոր գերի հանձնված ադրբեջանցի զինվորներից ոչ՝ մեկն իր պատմություններում նման դեպքեր չի հիշատակում:

. Ադրբեջանական աղբյուրների հաղորդագրությունների մեջ խոսվում է նաեւ «խաղաղ» բնակավայրերի հրետակոծության մասին: Այսպես, կիրակի օրը Ղարաբաղի տարածքից իբր հրետակոծվել են Ադրբեջանի Ֆիզուլի եւ Խոջավենդի (դա նույն ԼՂՀ Մարտունու շրջանն է) շրջանների խաղաղ բնակավայրերը, որի հետեւանքով վիրավորվել է 4 խաղաղ բնակիչ:

ԱՐԱՄ ԱՐՂՈՒԹՅԱՆ

Փարիզ

Շառլ Ազնավուրը հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան

Ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք մեր թերթի նախորդ համարներում, Փարիզում ստորագրվեց հայ-ֆրանսիական համաձայնագիր: Երեկ կայացած բրիֆինգի ժամանակ Հայաստանի նախագահի մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը բարձր գնահատեց այն՝ հայտարարելով, թե արդեն իսկ գործնական քայլեր են կատարվում այն իրականացնելու ուղղությամբ: Մասնավորապես նույն օրերին Փարիզում էր գտնվում նաեւ Հայաստանի արդյունաբերության նախարարության պատվիրակությունը, որը հանդիպումներ ունեցավ Ֆրանսիայի արդյունաբերության եւ արտաքին առեւտրի նախարարության, ինչպես նաեւ գործարար մարդկանց հետ: «Կանազ» գործարանի տնօրենն աշխատում էր «Պեշինե» ֆիրմայի, «Հրազդանմաշ»-ի տնօրենը՝ «Թոմսոն» ֆիրմայի, «Նաիրա»-ի տնօրենը՝ «Պեժո»-ի հետ եւ այլն:

Շաբաթ օրը երեկոյան Հայաստանի պատվիրակությունը Փարիզի Համագումարների պալատում հանդիպում ունեցավ Ֆրանսիայի հայկական համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպմանը, ըստ պրն. Աբրահամյանի, ներկա էր մոտ 2000 մարդ: Հանդիպումը, որին մասնակցում էին բոլոր կուսակցությունների ներկայացուցիչները, անցավ շատ խանդավառ մթնոլորտում: Նախագահի մամուլի քարտուղարն ինքնաբերաբար դժվարացնող նախաձեռնությանը պատասխանելով՝ տեղեկացրեց, որ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ֆրանսահայերի կողմից ընդունվում էր ոչ որպես անհատ, այլ որպես Հայաստանի անկախ պետականության խորհրդանիշ: Հանդիպմանը ներկա էր նաեւ Շառլ Ազնավուրը, որին էլ հանդիսավոր պայմաններում նախագահը հանձնեց իր հրամանագիրը, որով Ազնավուրը նշանակվում էր Հայաստանի դեսպան հատուկ հանձնարարությունների գծով: Պրն. Աբրահամյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե Ազնավուրն ամենայն հավանականությամբ կզբաղվի հիմնականում մարդասիրական օգնության հարցերով, բայց ոչ միայն Ֆրանսիայում:

Լրագրողները տեղեկացան նաեւ, որ Փարիզում նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանը հանդիպել է Թուրքիայի ազգայնական կուսակցության ղեկավար Թյուրքեշին: Քննարկվել են երկկողմ հարաբերություններին եւ շրջանի իրադրությանն առնչվող խնդիրներ: Պրն. Աբրահամյանն այդ հանդիպման մասին դրանից ավելի ոչինչ չասաց՝ պատճառաբանելով, թե այդ առթիվ որոշակի պայմանավորվածություն կա:

ԱՐԱՄ ԱՐՂՈՒԹՅԱՆ

Ուղղում: «Ազգ»-ի մարտի 10-ի համարում տպագրված «Հայկական կյանք» գրախանութը դարձել է «վրացական» հոդվածում թույլ են տվել անճշտություններ: Վերնագիրը պետք է լիներ «Հայկական միակ գրախանութը...»: Երկրորդ սյունի նախավերջին պարբերությունը կարդալ. «Ի դեպ, Հավլաբարի...» (տպագրվել է Նավթլուղի), իսկ նույնի վերջին պարբերությունը «Ի՞նչ են մտածում Հայաստանի կառավարության...», ոչ թե «Վրաստանի»:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական ինստիտուտը բարձրագույն ուսումնական հաստատություն ընդունվելու համար հայտարարում է ընդունելություն նախապատրաստական դասընթացներում

Պարապմունքներն անցկացվելու են ինստիտուտի բոլոր մասնագիտությունների գծով: Փորձառու եւ հմուտ դասախոսները կդասավանդեն այն առարկաները, որոնցից տվյալ գծով ինստիտուտում սահմանված են քննություններ: Կազմակերպվելու է նաեւ հայոց լեզու (գրավոր) առարկայից առանձին խումբ, ինչպես հայկական, այնպես էլ ռուսական կրթություն ունեցողների համար:

Պարապմունքներին չհաճախելու կամ որեւէ այլ պատճառով դասընթացից դուրս մնացած ունկնդիրներին մուծված գումարը չի վերադարձվում: Խմբում ունկնդիրների թիվը լինելու է 12-15:

Նախապատրաստական դասընթացներ ընդունվողները ներկայացնում են դիմում եւ մեկ լուսանկար (3x4 սմ չափի):

. Պարապմունքներն սկսվում են 1993 թ. մարտի 22-ից: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ մարտի 20-ը ամեն օր, ժամը 13-17-ը (բացի կիրակի օրերից):

Հասցեն՝ Երեւան-10, Խանջյան փողոց 5, 1-ին հարկ, թիվ 104 սենյակ:

☎ 52-99-31

Ռեկտորատ

Վանաձոր

Կոմունիստների համաժողովն ավարտվեց

Մարտի 12-ին Հովհ. Աբելյանի անվան պետական թատրոնի դահլիճում տեղի ունեցավ Վանաձորի կոմունիստների համաժողովը, որին մասնակցում էին ՀԿԿ կենտկոմի քարտուղարներ Ս. Բադալյանը եւ Վ. Դարբինյանը: Բազմաթիվ ընդարձակ խոսքում նշվեց, որ Վանաձորում արդեն գրանցված են 560 կոմունիստներ: ՀԿԿ կենտկոմի քարտուղարներն իրենց ելույթներում մեծ նշանակություն տվեցին քաղաքային կազմակերպության վերականգնմանը, գոհունակությամբ նշելով, որ հանրապետությունում արդեն գործում են 20 շրջկոմ-քաղկոմներ 40 հազար կոմունիստներով: Համաժողովում նշվեց նաեւ Ռուսաստանի կոմունիստների հետ համագործակցության խիստ կարեւորությունը, ՀԿԿ նոր կանոնադրության ու ծրագրի մշակվող տարբերակի արդիականությունը եւ այլ հարցեր: Քաղաքային կոմիտեի քարտուղարներ ընտրվեցին Սենիկ Էվինյանը, Արասի Պապիկյանը եւ Վաչագան Բոցոյանը:

ՍԱՆԿԵԼ ՍԻԿԻՉՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Վանաձոր

Բաքու

Դատապարտում են նախարարի զաղտնի այցը

Հայաստանի կառավարող շրջանները փորձում են ընդլայնել ագրեսիան Ադրբեջանի դեմ, մինչդեռ ակտիվացել են Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման ԵԱՀԽ ջանքերը, եւ մեծացել է Մինսկի խորհրդաժողովի հրավիրման հավանականությունը: Ադրբեջանի նախագահի մամուլի ծառայությունն այսպես է գնահատել Հայաստանի պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի մարտի 10-ին Մարտակերտի շրջան կատարած գաղտնի այցը: Նախագահի մամուլի ծառայությունը Ղարաբաղում խաղաղության հաստատման ջանքեր գործադրող պետությունների եւ միջազգային կազմակերպությունների ուշադրությունը բեւեռել է Հայաստանի ղեկավարության անօրինական գործողությունների վրա: Ադրբեջանը համաշխարհային ընկերակցությանը կոչ է անում միջոցներ ձեռնարկել թույլ չտալու Հայաստանի մեղքով բանակցությունների ձախողումը, ասվում է հայտարարության մեջ:

ԻՖ

Մշակվում են ազգային քաղաքականության հիմնադրույթները

Ադրբեջանի նախագահի ազգամիջյան քաղաքականության հարցերով խորհրդական Իդայաթ Օրուջեւը մարտի 12-ին Բաքվում կայացած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, թե հանրապետությունում ավարտվում է ազգային քաղաքականության ոլորտում պետական հիմնադրույթների մշակումը: Սրա մասնակիցները այն կներկայացվի համաժողովրդական քննարկման: Ի. Օրուջեւը գտնում է, որ այդ հարցում զգալի դրական դեր խաղաց Նախագահ Ա. Էլչիբեյի անցյալ տարվա վերջին հրապարակած հրամանագիրը փոքրաթիվ ժողովուրդների, ազգային փոքրամասնությունների եւ էթնիկական խմբերի իրավունքների պաշտպանման եւ երաշխավորման մասին: Նրա խոսքերով, վերջին տարվա ընթացքում Ադրբեջանում իրավիճակն ազգամիջյան հարաբերությունների ոլորտում զարգանում էր հեստուդական կազդուրման ճանապարհով: Այդ կապակցությամբ շոշափելով հայ-ադրբեջանական հակամարտության խնդիրները, նախագահի խորհրդականը նշեց, որ դա կապված է Ադրբեջանի նկատմամբ Հայաստանի տարածքային պահանջների հետ:

ԻՖ

Ադրբեջանում մտահոգ են համագումարի ընթացքից

Ադրբեջանը «վճռականորեն պաշտպանում է» Ռուսաստանի նախագահի եւ կառավարության բարեփոխումների կուրսը, ինչպես նաեւ ժողովրդական ուղիով իրենց ապագան տնօրինելու Ռուսաստանի ժողովուրդների ձգտումը: Կիրակի օրը Ադրբեջանի նախագահի մամուլի ծառայության տարածած նախագահական հայտարարության մեջ նշվում է այն բանի անթույլատրելիությունը, որ «Ռուսաստանի ճգնաժամից կարող են օգտվել պատմության անիվը հետ շրջել ցանկացող ուժերը»: Ռուսաստանի ժողովրդական պատգամավորների համագումարի ընթացքը «խոր մտահոգություն է հարուցում Ադրբեջանում», քանի որ Ռուսաստանի քաղաքական լարվածությունը չի կարող չազդել հարեւան եւ Ռուսաստանին սերտորեն կապված պետությունների վրա:

ԻՖ

Ադրբեջանի պատվիրակությունը կբանակցի Մոսկվայում

Մարտի 16-17-ը Մոսկվայում Ռուսաստանի Նախարարների կաբինետի ներկայացուցիչները կբանակցեն Ադրբեջանի կառավարական պատվիրակության հետ: Ինչպես ԻՖ-ին հայտնեցին Ադրբեջանի նախագահի կաբինետի մամուլի կենտրոնում, սպասվում է, որ աշխատանքային այցի արդյունքների հիման վրա կստորագրվեն ռուս-ադրբեջանական համաձայնագրեր մաքսային հարկման բնագավառի համաձայնեցված քաղաքականության, ինչպես նաեւ ֆինանսավարկային քաղաքականության հարցերի շուրջ:

ԻՖ

Հարց

Բնավ էլ ցանկություն չունենք հանրապետության ներկա ողբերգական իրավիճակում շահարկել ինչ-որ շենքային հերթական կռիվ կամ պաշտպանել մի շենքի վիճակը մյուսից: Ամիսներ առաջ, երբ անդրադարձանք ֆրանսիական դեսպանատան շենքի խնդրին, արդեն իսկ կանխատեսել էինք, որ դեսպանատներ փնտրելու այն ձեւը, որ նախընտրել են մեր բարձրաստիճան պետական այրերը, ենթակա է ձախողման:

Այդպես էլ եղավ: Թատերական գործիչներին մի կերպ համոզեցին, որ Պուշկինի 38-ի փոխարեն տեղափոխվեն «Հայկինովարձույթում» կի ավերված արհեստանոցներից, որ եւ առաջարկել են տեղափոխվել մանկավարժության ֆակուլտետը նվիրված մեր գործընկերներին: Սակայն, քանի որ Ֆրանսիայի դեսպանի ամուսինը սկել է բացառիկ գնահատական («այդտեղ ոչինչ էլ չի կարող անել»), ապա որոշվել է մանկավարժ-լրագրողներին ուղարկել Մյասնիկյանի շրջանի ուսումնադաստիարակչական կոմբինատը (Չերժինսկու փողոցի մոտ): Այստեղ էլ առաջացել են նոր խնդիրներ: Կոմբինատում կահավորված լաբորատորիաների եւ սենյակների տարածման համար ոչ միայն հսկայական գումարներ են պետք, այլեւ «հանցագործություն» է

ԷԼԻ՞ ՄԵԿ ՋՈՒՐ ԿԱՄ ՈՒՐ Է ՏԱՆՈՒՄ ԱՆՀԵՌԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

հանրապետական միավորման շենքը, իսկ «Գրություն» նախագահ Խաչիկ Ստամբոլցյանից, որին նախապես խոստացել էին միավորման շենքը, կառավարության հատուկ որոշմամբ ուղարկել են Պուշկինի 38 շենքը: Այստեղ էլ նոր զոհեր՝ «Դպրություն», «Մանկավարժ», «Մաթեմատիկան եւ ֆիզիկան դպրոցում» պարբերականների խմբագրությունները, լուսավորության նախարարության կենտրոնական մարզադպրոցը, գեղանկարչական ուսումնարանի կենտրոնը եւ հանրապետական մեթոդկենտրոնի բաժանմունքը: Հայաստանի կառավարության գործերի նոր կառավարիչ Վահագն Խաչատրյանը հաստատեց, որ Խաչիկ Ստամբոլցյանի կազմակերպությանը Պուշկինի 38-ը տրամադրելու մասին կա համապատասխան որոշում, իսկ այդ շենքի նախկին տերերը վաղուց պետք է ազատած լինեին հաշվի առնելով շենքի տիրոջ՝ լուսավորության նախարարության եւ կառավարության միջեւ կայացած համաձայնությունը:

«Դպրություն»-ում հարցերի էությունն այլ կերպ են պատկերացնում: Նախ, շենքային առեւտուրը սկսվել է Չարենցի 1-ից «Հայպետնախագիծ» ինստիտուտի վերին հարկի ուսումնադաստիարակչական կենտրոնի ամբողջական ոչնչացումը: Մի խոսքով, «Դպրություն» գլխավոր խմբագիր Լյուդվիգ Կարապետյանի կարծիքով, իրենց հին եզերքին ավելանում է նորը: Հայաստանի ուսուցիչների միակ թերթը, որն իր հիմնադիրների ու բարերարների հաշվին մի կերպ գոյատեւում է, այժմ հայտնվել է փակման իրական վտանգի առջեւ:

Նման վերաբերմունքը «Դպրություն»-ում պատճառաբանում են ոչ միայն շենքային անիմաստ քաշքշուկներով, այլեւ կրթական համակարգի օջախների, ուսուցիչների միակ պարբերականների դեմ ուղղված ոտնձգություններով ու պետության կողմից ցուցաբերվող լիակատար անտարբերությամբ:

Իսկ «Դպրություն»-ում իրենց կապված տղաստ են, թե երբ վերջին հարվածը կհասցվի հայ ուսուցիչների միակ թերթին: Նորից կգա՞ Խաչիկ Ստամբոլցյանն ու «Էս ծառն իմն է, էս բուփն իմն է» պահանջով կսկսի ազատել լրագրողներին, թե՞ այս անգամ էլ վերջիններս կկրկնօրինակեն «Գրություն» նախագահին եւ նստացույց ու հացադուլ կհայտարարեն՝ հանուն իրենց թերթի:

Հ. Ա.

Մտահոգություն

Ի՞նչ արժե մեկ օրը Երեւանի հյուրանոցներում

Անծանոթը Երեւանում հայտնվելով կարո՞ղ է արդյոք իր գրպանի պարունակությունից ելնելով որեւէ սենյակ գտնել Երեւանի հյուրանոցներում, թե կրկին ստիպված դիմելու է «մաղարիչի» գործոնին: Այս հարցի պատասխանը թերեւս կկարողանան տալ մայրաքաղաքի հյուրանոցների սահմանած գները, որոնցից էլ կարելի է որոշակի եզրակացություններ հանգել:

Այսպես, «Արմենիա-2» հյուրանոցում («Արմենիա-1»-ը դեռեւս չի գործում) գները տարբերակվում են կախված այն բանից, թե որտեղի քաղաքացի է բնակվողը՝ արտասահմանցիներին 1 տեղանոց համարը կարժենա 15 դոլլար, 2 տեղանոցը՝ 20 դոլլար, «լյուքս» համարը՝ 35 դոլլար:

Դոլլարի փոխարեն վճարումը կարող է կատարվել նաեւ ռուբլով՝ օրվա դոլլարի կուրսին համապատասխան: Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին 1 տեղանոցը տրվում է 4000 ռուբլով, 2 տեղանոցը՝ 5500 ռուբլով, «լյուքս» համարը՝ 7000 ռուբլով:

«Դվին» հյուրանոցում, անկախ քաղաքացիությունից, 1 տեղանոց համարն արժե 2000 ռուբլի (կամ 20 դոլլար), 2 տեղանոցը՝ 3000 ռուբլի կամ 15 դոլլար, «լյուքս» համարը՝ 4500 ռուբլի կամ 35 դոլլար: «Հրազդան» հյուրանոցում, որտեղ սովորական մահկանացուներն, այսպես ասած, բնակության իրավունք չունեն, 1 տեղանոց համարն արժե 2000 ռուբլի կամ 60 դոլլար, 2 տեղանոցը՝ 2700 ռուբլի կամ 80 դոլլար:

«Անի» հյուրանոցում 1 տեղանոցի համար վճարվում է 2000 ռուբլի կամ 15 դոլլար, 2 տեղանոցի համար՝ 3000 ռուբլի կամ 20 դոլլար, «լյուքս»-ի համար՝ 5000 ռուբլի կամ 30 դոլլար:

«Սեւան» հյուրանոցում Հայաստանի քաղաքացիներին 2 տեղանոց համարը կարժենա 500 ռուբլի (մեկ տեղը 250 ռ.), «լյուքս» համարը՝ 300 ռուբլի (1 տեղանոց): Մնացած դեպքերում 2 տեղանոցն արժե 750 ռուբլի, «լյուքս» համարը՝ 900 ռ. (մեկ տեղը—450 ռ.):

«Շիրակ» հյուրանոցում համարների արժեքները տարբերվում են ոչ միայն այն բանի հետ կապված, թե որտեղի քաղաքացի է բնակվողը, այլեւ վերանորոգվա՞ծ է սենյակը, թե ոչ: Այսպես, Հայաստանի քաղաքացիների համար «լյուքս» համարն արժե 550-600 ռուբլի (կախված վերանորոգված լինելու հանգամանքից), առաջին կարգի համարը՝ 400, 300, 250 ռուբլի, արտասահմանցիների համար «լյուքս»-ը՝ 30, 25, 20 դոլլար, առաջին կարգի համարները՝ 15, 20 դոլլար:

Ինչպես նկատեցիք, գներն ավելի շատ «խրտնեցնող» են, քան հրապուրող:

Այդ պատճառով, ինչպես նաեւ հյուրանոցային բնակության «արտակարգ» պայմանների հետեւանքով, հյուրանոցներում իջեւանողների թիվը շատ ծիծաղելի է (չհաշված փախստականներին եւ այլեւս գոտու ենթականերին):

Օրինակ, 325 տեղ ունեցող «Արմենիա-2» հյուրանոցում մարտի 12-ի դրությամբ իջեւանել էին 25 արտասահմանցի եւ 20 Հանրապետության քաղաքացիներ (ընդհանուր 45): «Սեւան»-ում 10-11 հոգի, իսկ «Շիրակ» հյուրանոցի ադմինիստրատորը դառնացած (անցե՞լ են քաղցր օրերը) հայտնեց, թե պայմաններ չլինելու պատճառով մարդիկ հազիվ մի գիշեր մնում ու փախչում են:

Երեւանը Հայաստանի մայրաքաղաքն է: Վերոհիշյալները Հայաստանի մայրաքաղաքի հյուրանոցներից են: Եվ ինչպես որ զանազան գովազդներ ու հայտարարություններ են ազդարարում, ընդամենը մի քանի հազար ռուբլի կամ մի քանի տասնյակ դոլլար, եւ դուք կունենաք ձեր հաստատուն տեղը երեւանյան հյուրանոցում (թեկուզեւ առնվազն մեկ գիշեր) եւ կանցկացնեք հիշարժան գիշերներ:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

Կարծ

Նորից կարագի մասին

Ինչպես տեղեկացրին Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայությունից, ԱՄՆ-ից որպես մարդասիրական օգնություն հանրապետություն է ներմուծվում կարագ: Դրա առաջին խմբաքանակը՝ մոտ 1000 տոննա, դեռեւս 1992 թ. հոկտեմբերին բաշխվել էր աղետի գոտու՝ այդ թվում Գյումրիի եւ Վանաձորի բնակիչներին, յուրաքանչյուրին երկու փաթեթ (908 գրամ): Այն ժամանակ այդ փաթեթների գինը սահմանված էր 130 ռուբլի, այսինքն՝ տվյալ պահի շուկայական գների մեկ քառորդը: Այդպիսին էր ամերիկյան կողմի պայմանը. մարդասիրական կարագի գինը պետք է գերազանցի տվյալ պահին շուկայում վաճառվող կարագի գնի մեկ քառորդը:

Սկսած փետրվարի կեսերից հանրապետություն է գալիս այդ օգնության մյուս խմբաքանակը, որը կբաշխվի Երեւանի եւ աղետի գոտու (բացառությամբ Գյումրի եւ Վանաձոր քաղաքների) բնակչությանը՝ նույն սկզբունքով, եւ կուտական փաթեթ, բայց արդեն 300 ռուբլով: Այդ կարագի եւ ընդհանրապես ամերիկյան օգնության մթերքների վաճառքից ստացված ողջ հասույթը փոխանցվում է ՀՀ կառավարության եւ Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդարանի միջեւ բացված հատուկ միացյալ արտարժութային հաշվին: Այդ գումարներն ամերիկյան կողմի համաձայնությամբ ուղղվելու են սոցիալական ծրագրերի ֆինանսավորմանը:

Մամուլի ծառայությունից տեղեկացնում են նաեւ, թե մտահոգության տեղիք է տալիս այն հանգամանքը, որ դեռեւս անցյալ տարվա դեկտեմբերին հանրապետության բնակչությանը բաշխված կարագի կտրոնների որոշ քանակություն մնացել է չօգտագործված: Կտրոններն ուժի մեջ են, եւ դրանցով 350 ռուբլի արժողությամբ կարագ կբաշխվի անհրաժեշտ քանակությունը ստանալուն պես:

Թեթեւ արդյունաբերությունը սկսում է գործել

Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայությունից հայտնում են, թե ներկայումս հանրապետության թեթեւ արդյունաբերության նախարարության համակարգի մոտ 80 ձեռնարկություններից աշխատում եւ արտադրանք են տալիս 21-ը: Հարկադրված պարապուրդից դուրս են եկել Երեւանի «Մետաքս» արտադրական միավորումը, Իջեւանի գորգագործական կոմբինատը, Աբովյանի կոշիկի «Գառնի», Գուգարքի կարի արտադրական, Կապանի տրիկոտաժի արտադրական, Երեւանի տեխնիկական գալանտերեայի արտադրական միավորումները, Եղեգնաձորի տրիկոտաժի, Վանաձորի մուստակեղենի ֆաբրիկաները եւ այլ ձեռնարկություններ, որոնք միայն մարտի 1-ին թողարկել են 10,2 մլն. ռուբլու արտադրանք:

Առաջիկա օրերին համակարգի աշխատող ձեռնարկությունների թիվը կաավելանա:

Տրանսպորտի աշխատանքը կարգավորվում է

Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայությունից տեղեկացնում են, թե Երեւանի տրանսպորտի աշխատանքներում սկսել են նկատվել դրական տեղաշարժեր: Այսպես, մարտի 15-ին վաղ առավոտից երթուղի են դուրս եկել 166 ավտոբուս, 114 տրոլեյբուս եւ 44 տրամվայ: Եթե ավտոբուսների աշխատանքում փոփոխությունը վերաբերում է միայն երթուղի դուրս եկած մեքենաների քանակի ավելացմանը, ապա տրոլեյբուսների աշխատանքում փոփոխ, բայց կարեւոր նորույթ է կայացել. Երկամյա դադարից հետո վերջապես սկսել է գործել Ավան թաղամասը քաղաքի կենտրոնին կապող 17 երթուղու տրոլեյբուսը: Նույն երթուղով է աշխատում նաեւ 8-րդ տրոլեյբուսը, որն առաջվա պես հասնում է մինչեւ երկաթուղային կայարան: Առաջիկա օրերին իր նախկին երթուղով կաշխատի նաեւ 11-րդ տրոլեյբուսը:

Ինչ վերաբերում է տրամվայներին, ապա արդեն այսօր բոլոր կարեւոր երթուղիներն աշխատում են: Մասնավորապես վերականգնվել է տրամվայային կապը Զեյթուն թաղամասի եւ մյուս թաղամասերի միջեւ:

Կարծիք

ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԱՐԶԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Բողոք-ըմբոստություններ, մեղադրանք-պահանջների ներկա խառնիճաղանջության կողքին ժամանակակարության մեր խավը (հիմնականում գիտության ու կրթության բնագավառի աշխատողներ) առանց գոռում-գոչյունների, զուսպ, հանդարտաբար կեցվածքով իր համեստագույն աշխատանքն է կատարում: Մեր կողմից գիտական թեզեր են ընկալվում եւ պաշտպանվում (այո, այո, հենց ցրտին ու մթին), բուհական դասագրքեր են գրվում, գիտաժողովներ գրվում, բուժական նոր եղանակներ, տեխնոլոգիաներ կիրառվում, այլ կերպ ասած՝ մեր գործով ենք զբաղված:

Հայաստանի այսօրվա տագնապալի վիճակը հարկադրում է մեզ կտրվելու «մեր խաղը կրելու» առօրյայից եւ խառնվելու «քաղաքականության ընդդեմների» գործին: Եւ քանի որ մեր մտահոգությունը ոչ թե ուրանց օրինակով զուտ «անկախ ու դուրս խոսելն է», այլ ներսը նայելն ու երեւույթների խորքը տեսնելը, ցավալի մի շարք հարցերի շուրջ որոշ ընդհանրացումներ ու եզրակացություններ անենք:

Ներկա օրերում ավելի կարելի է ազնվության ու չարության դրսեւորումների չափերից: Այդօրինակ ընդդիմադիրներին դառնալով կարծանայինք ասել միայն, որ առողջ ընդդիմության հակառակ երեսը ոչ թե ազնվությունը, այլ զուրկությունը պետք լինի, երբ ուզածներս պետությունն դառնալն է... Իսկ ազնվությունը մահացուցիչ է եւ ուրիշ ոչինչ: Տխուր զարմանք ենք ապրում, երբ ժամանակին կամ բանավոր խոսքի մեջ հանդիպում ենք մեր քաղաքական դեմքերի, հարգարժան մարդկանց հասցեին արվող ամբաստանություններ: Ցավ ենք ապրում, երբ մեղադրելու մարմաջից մղված փորձեր են արվում անգամ ժողովրդի 1988-ի ըմբոստությունը ներկայացնել իբր մի խումբ «արկածախնդիր հրահրիչների» կողմից գրգռված ամբոխի գործողություն ներկայացնելու: Ընդդիմություն

«խաղայլու» վերոհիշյալ եւ ուրիշ այլ երեւույթները ճգնաժամային իրավիճակում գտնվող մեր հանրապետության համար ժողովրդավարության ավելորդ «շքեղություն» են: Պարտ է ըմբռնել ու մեկիկ-մեկիկ վերլուծել քաղաքական ու տնտեսական այն անխուսափելի գործընթացները, որոնք կատարվում են (եւ դեռ ակնկալվում են) մեր շուրջը եւ ներսում: Այս առումով մտավորականության առջեւ խնդիր է ծառանում օգնել իշխանություններին եւ ներազդել քաղաքական համակարգի վրա՝ լավագույնս օգտագործելու կարողությունները դժվարությունների հաղթահարման համար եւ, ինչու չէ, նույն այդ գործընթացները մեր անկախ պետականության կայացմանն ի նպաստ ուղղելուն: Հատկանշանական վերջապես, որ մեր պայմաններում անկախ պետականության կայացման միակ հուսալի երաշխիքը մեր ուժերի ու կարողությունների, հնարքների ու հնարավորությունների համախմբումն է, ուսի ժամանակն է, որ մենք բազմաձայն ատյաններում ու գեղանկարներում, մեր սարերից իջնենք, պետությունը պարզելով ու անդադրում լայնահուն գետ դառնալու ձգտումով, քանզի գետերն են միայն ծովանում: Մտավորականության դերն այս գերխնդրի իրականացման գործում առավել քան կարեւոր է:

Ոչ ոք չի ժխտում, որ անասելի ծանր է մեր հասարակության կացությունը, եւ մեր հազարամյակների պատմության այն պահն էլ չէ բնավ, որ «կանգառի» ժամանակություն ունենանք, սակայն ազնվություն ունենանք ընդունելու նաեւ, որ այսօրվա մեր դժվարությունները միայն իշխանությունների մեղքով չեն: Հայտնի է, որ ինչպես մարդու հիվանդությունը, այնպես էլ հասարակության ախտերը զանազան շրջան են ունենում: Եւ ոչ մի հիվանդություն, ախտանշանները թվարկելով ու նշելով, երբեք չի բուժվում: Դրա համար անհրաժեշտ է ճանաչել ծնող պատճառներն ու պայմանները, քանզի այդ պարագայում է միայն հնարավոր գտնել համապատասխան դեղամիջոցը: Ի դեպ, բուժման հնարքների մասին: Վաղուց հաստատված է, որ բուժիչ միջոց է նաեւ հիվանդին ապաքինվելու հույս ու հավատ ներշնչելը: Նույն մեջ բարին, լավատեսություն արթնացնելը: Եւ այստեղ էլ կրկին մեծանում է մտավորականության դերը:

Ընդունում ենք, որ անկախությունն ու ազատությունը «նվիրվող բաներ» չեն, սակայն դրանք (որքան էլ ցանկալի լինեն), երկնքից թափվող մանանա էլ չեն: Ազատությունն ու անկախությունը (նույնիսկ պարտադրվածը) ձեռք են բերվում, իսկ ավելի հաճախ՝ նվաճվում: Երկու դեպքում էլ ճանապարհն է հարկավոր անցնել: Այդ ճանապարհը միասին ենք անցնելու, մասնակցածն ու չմասնակցածը, լավատեսն ու հոռետեսը, գեղապաշտն ու ազգապաշտը, ինքնամետն ու թշնամիները, իրանամետը եւ ռուսամետը, վերեւներն ու ներքեւները: Արցախի ազատությունը, մեր երկրի անկախության կայացումը պարտավորում են պարզելու բոլոր պատմությունները, օրինականացնելու ամեն մեկիս պարտավորություններն ու իրավունքները:

Պրոֆեսոր, դոցենտ, գիտաշխատող, բժիշկ Կ. Կարապետյանի, Ն. Խոտշկյանի, Ա. Պապյանի, Հ. Ազիզյանի, Ձ. Ավագյանի, Ա. Պարոնյանի, Վ. Վարդապետյանի, Է. Առաքյանի եւ այլոց մեծերը բաժանեց եւ գրի առավ Գ. Նավասարդյանը

«Նոյ» բանկն ընդունում է կար ծավալի եւ երկարաժամկետ ավանդներ բնակչությունից եւ վճարում է՝

3 ամսվա համար	45 տոկոս
6 ամսվա համար	100 տոկոս
1 տարվա համար	300 տոկոս

Դիմել՝ «Անի» հյուրանոց, թիվ 509 սենյակ:

☎ 59-45-09, 56-51-07

digitised by A.R.A.R.@

Քաղաքական

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ՇԵՂԲԻ ԾԱՅՐԻՆ

Մոսկվայում ավարտվեց Դաշնակցային Ռուսաստանի ժողովրդական պատգամավորների 8-րդ համագումարը: Ինչպես եւ սպասվում էր, այն ոչ միայն չհանգուցալուծեց իշխանության խնդիրն այդ լայնածավալ երկրում, այլեւ ավելի խճճեց այն: Միայն առաջին հայացքից է թվում, թե համագումարում գլխովին ջախջախված նախագահ Բորիս Ելցինը վերջնական պարտություն կրեց, իսկ խորհրդարանի նախագահ Ռուսլան Խասբուլատովը հասավ անվիճարկելի հաղթանակի: Իրականում ընդամենը էլ ավելի խորացվեց անդունդը գործադիր եւ օրենսդիր իշխանությունների միջեւ, զուգահեռ եւ երկրորդի ազդեցության ծավալի առավել ծանրությամբ: Քանի դեռ նախագահ Ելցինի կողմից համագումարն ու Գերագույն խորհուրդը ցրելու հնարավորությունը մնում է օրակարգի մեջ, իսկ դա այդպես կլինի, քանի դեռ նա նախագահ է, մեկ ուժի լիակատար գերիշխանության հաստատումն ընդամենը պատրանք է: Այսինքն տեղի ունեցավ այն, ինչի մասին ռուսական եւ օտար դիտորդները բազմիցս արտահայտվել էին: Իշխանության երկու ճյուղերի միջեւ պայքարում կողմերից մեկը կարող է առավելագույն հաջողության հասնել միայն մյուսի ոչնչացմամբ, սակայն նրա հակադարձ գործողության հնարավորությունը կանխելու համար անհրաժեշտ է ընդհանրապես ոչնչացնել նրան, զրկելով ազդեցության բոլոր լծակներից: Փաստորեն, այսօր Ռուսաստանում իրադարձությունների զարգացումը մեծապես կախված է նախագահ Ելցինի քաղաքացիական պատասխանատվության աստիճանից, կամ ավելի ճիշտ այն բանից, թե ինչպես է անձամբ Ելցինը եւ նրա շրջապատը պատկերացնում այդ պատասխանատվության էությունը:

Համենայն դեպս, արեւմտյան եւ ռուսական լրատվական գործակալությունները շարունակ կրկնում են այն միտքը, որ եթե նախագահ Ելցինը դիմի կտրուկ միջոցների՝ ցրի Գերագույն խորհուրդն ու համագումարը, ապա Արեւմուտքը ըմբռնումով կմոտենա այդ քայլին եւ չի դիտարկի այն իբրեւ ժողովրդավարական սկզբունքների խախտում: Ավելին, լրատվական գործակալությունները հասկացնել են տալիս, որ նման տեսակետ են արտահայտում Արեւմուտքի քաղաքական առաջին դեմքերը: Արեւմուտքի այս մոտեցման մեխանիզմը շատ պարզ է:

Քանի որ Արեւմուտքի առաջնորդները Ռուսաստանի ժողովրդավարական առաջացի երաշխիքը տեսնում են միայն ի դեմս նախագահ Ելցինի, ապա հանուն ժողովրդավարական խիղճերի պաշտպանության համաձայն են, որ վերջինս դիմի հակաժողովրդավարական քայլերի: Իսկ իբրեւ սրանից փաստարկ դիտարկվում է նախագահ Ելցինի համաժողովրդական ազատ ընտրությունների ճանապարհով ընտրված լինելու փաստը: Այս ոգով արդեն արտահայտվել են պաշտոնական Փարիզը, Բոննը եւ Վաշինգտոնը: ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը նույնիսկ գնաց խնդիրն էլ ավելի պարզեցնելու ճանապարհով, հայտարարելով, թե իր երկրի համար առավել կարեւոր է, որ Ռուսաստանում շարունակեն զարգանալ շուկայական հարաբերությունները: Սա մասնավորապես ձեւով ասած նշանակում է, որ շուկայական հարաբերությունների զարգացման հնարավորությունների ապահովման ձեւերի եւ մեթոդների ընտրությունն ԱՄՆ-ը թողնում է նախագահ Ելցինի հայեցողությանը: Նախագահ Քլինթոնը նաեւ հստակ նշել է, թե հույս ունի, որ նախատեսված հանդիպումը իր եւ Բորիս Ելցինի միջեւ Կանադայում կկայանա ճիշտ ժամանակին, չնայած Ռուսաստանում ստեղծված ծանր իրավիճակին: Կրկին պարզ լեզվով ասած սա նշանակում է, որ նախագահ Ելցինի նախագահական լիազորությունների հետ կապված ոչ մի չարաշահում ԱՄՆ-ը չի պատրաստվում ճանաչել: Մոտավորապես նույն իմաստն էր պարունակում նաեւ Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի հայտարարությունն այն մասին, թե իրեն այցելում է Ռուսաստան, այդ երկրի համար բարդ իրավիճակի պայմաններում, սակայն հույս ունի, որ կկարողանա իր լիարժեք աջակցությունը դրսեւորել նախագահ Ելցինի նկատմամբ:

Սրանք, ինչ խոսք, լուրջ նախազգուշացումներ են ռուսական բոլոր այն ուժերին, ովքեր քաղաքական տեղատվությունների այս փուլում կմտածեն ավելի հեռու գնալ նախագահ Ելցինի քաղաքական լիազորությունները սահմանափակելու հարցում: Սակայն, պետք չէ բացառել, որ սա նաեւ նախազգուշացում է նրանց, ովքեր կփորձեն դիմադրել նախագահական ապարատի կողմից գործադրվելիք միջոցառումներին: Բայց սա հենց այնպես, զուտ որպես տեսական դատողություն: Նախագահ Ելցինին արտաքին աջակցության դրսեւորումների ընդհանուր համատեքստում արժե հիշատակել նաեւ Հոնկոնգում «Մեծ յոթնյակի» արտահերթ հանդիպումը, որ միակ հարցը Ռուսաստանին էլ ավելի լայն տնտեսական աջակցություն ցուցաբերելու խնդիրն էր:

Բայց որքան է անկեղծ Արեւմուտքը իր այս գործողություններում: Չէ՞ որ սա այսօր նախագահ Ելցինի եւ ռուսական բարեփոխումների նկատմամբ Արեւմուտքի դրական տրամադրվածությունը խոսքից այն կողմ չի անցել: Անգամ Գերագույն խորհրդի նախագահ Ռուսլան Խասբուլատովը համագումարի օրերին չզլացավ եւ մեղադրական-կշտամբական հնչերանգով հիշեցրեց Արեւմուտքին, թե դեռեւս Եգոր Գայդարին խոստացված շուրջ երկու տասնյակ միլիարդից Ռուսաստանն իրականում ոչինչ չի ստացել: Խասբուլատովի այս խոսքը հավանաբար ուղղված էր նաեւ իր համակիրներին եւ նշանակում էր, որ մյուս հարցերում եւս, առանձնապես նախագահ Ելցինի կարգավիճակի պաշտպանության հարցում, Արեւմուտքը խոսքերից այն կողմ չի անցնի: Ուստի, պետք չէ բացառել, որ հակաելցինյան ուժերը մատների արանքով կնայեն Արեւմուտքի ելցինամետ դիրքորոշմանը, իսկ անհրաժեշտության դեպքում նաեւ կանտեսեն այն:

Դիրքորոշումների հստակեցման այս շերտի մեջ արժե հիշատակել նաեւ Ադրբեջանի նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյի հայտարարությունը ռուսական 8-րդ համագումարի արդյունքների կապակցությամբ եւ ոչ միայն այն պատճառով, որ դա քաղաքական մեծ ռիսկի հետ կապված քայլ էր, երբ հաշվի առնենք, որ Ռուսաստանը ազդեցության մեծ լծակներ ունի Անդրկովկասում ընդհանրապես եւ Լեռնային Ղարաբաղում ընթացող պատերազմում մասնավորապես, այլեւ այն պատճառով, որ դա առայժմ միակ դիրքորոշումն է, որ պաշտոնապես արտահայտվել է նախկին ԽՍՀՄ երկրների ղեկավարների կողմից: Աբուլֆազ Էլչիբեյն իր մտահոգությունն է հայտնել 8-րդ համագումարի արդյունքների առնչությամբ եւ գնահատել է այն իբրեւ հակաժողովրդավարական ուժերի ռեւանշի փորձ: Նա իր լիակատար համերաշխությունն է հայտնել նախագահ Բորիս Ելցինին եւ նշել, որ նախկին ԽՍՀՄ բոլոր երկրներում նախկին կոմունիստական ուժերը վերախմբավորել են իրենց ուժերը եւ պատրաստվում են վերադառնալ իշխանության: Էլչիբեյը անհանգստացած է Ռուսաստանում դա եւ գտնում, որ պետք է համատեղ պայքարել այդ երեւույթի դեմ: Էլչիբեյի քայլն անչափ ներդաշնակ հնչեց Արեւմուտքի ելցինամետ արշավի նվագախմբում: Էլչիբեյը [illegible] ռեւերանս արեց, միաժամանակ հաճոյանալով եւ Արեւմուտքին, եւ նախագահ Ելցինին, ստանձնելով ժողովրդավարական գաղափարների պաշտպանի դերը միջազգային հանրության առջեւ: Ավելացնենք նաեւ, որ Արեւմուտքի լրատվական գործակալությունները հաղորդեցին Էլչիբեյի հայտարարությունն իբրեւ օրվա թիվ մեկ նորություն: Դժվար է ասել, թե որքանով է ճիշտ հաշվարկված Ադրբեջանի նախագահի քայլը եւ ինչ հետեւանքներ այն կունենա, երբ պահպանողականները Ռուսաստանում, այնուամենայնիվ, ապահովեն իրենց առաջնայնությունը, սակայն այսօր պաշտպանության եւ արտգործնախարարության աշխատանքները Ռուսաստանում վերահսկվում են նախագահ Ելցինին հավատարիմ մարդկանց կողմից, ուստի տակտիկական շահաբաժինները Ադրբեջանի համար բացառված չեն:

Բայց եւ այնպես, ներքին զարգացումները Ռուսաստանում նախագահ Ելցինի եւ նրա հակառակորդների գործողությունների հիմքում դրվելու են ոչ թե Արեւմուտքի կամ առավել եւս Էլչիբեյի տեսակետները, այլ այն իրողությունը, որն այսօր կա Ռուսաստանում: Իսկ իրողությունն այն է, որ հասարակության ներսում բեւեռացումն օրեցօր խորանում է եւ հասնում սպառնալի չափերի: Եւ երբ Ելցինին համակրող լրատվության միջոցները ստեպ-ստեպ հիշեցնում են, որ Վոլսկայի եւ Ռուցկոյի համախոհները պատրաստ են պաշտպան կանգնել Ելցինին բոլոր միջոցներով, ապա կասկածից վեր է, որ անհրաժեշտության դեպքում նրանց կդիմակայի Ելցինի հակառակորդների ոչ պակաս ֆանատիկությամբ եւ հզորությամբ մի բանակ: Ուստի, Ռուսաստանը քայլում է շեղբի ծայրով եւ իշխանության երկու բեւեռից որեւէ մեկի նախաձեռնած կտրուկ գործողությունները կարող են նետել երկիրը տեսանելի աղետի մեջ: Իսկ ոչ տեսանելի աղետն արդեն կատարվեց ի դեմս ֆեդերացիայի անդամների դիրքերի ամրապնդման եւ ազդեցության աճի ի հաշիվ կենտրոնի դիրքերի թուլացման:

Մենք արդեն կանխատեսել էինք դեպքերի նման զարգացումը եւ վստահ էինք, որ Մոսկվայում ստեղծված շիլաշփոթի հիմնական արդյունքը լինելու է Դաշնակցային Ռուսաստանի ամբողջականության խախտման վտանգի աճը: Համագումարի ավարտից հետո ռուս եւ արեւմտյան դիտորդների արտահայտած կարծիքները եկան հաստատելու այս խիստ վտանգավոր իրողությունը: Այսօր մասնագետների հիմնական մասը համակարծիք է այն հարցում, որ ի վերջո մոսկովյան իրադարձություններում էականն այն չէր, թե իշխանության ճյուղերից կամ քաղաքական առաջնորդներից որ մեկը հաղթանակ տարավ մյուսի նկատմամբ, այլ այն, որ անծայրածիր երկրում եւս մեկ անգամ վարկաբեկվեց կենտրոնական իշխանությունն ընդհանրապես: Ինչպես եւ սպասվում էր, միմյանց դեմ պայքարում Ելցինը եւ Խասբուլատովը դիմեցին տեղական իշխանությունների ղեկավարների աջակցությունն ապահովելու մեթոդին, որը պետականության ընդհանուր շահերի տեսակետից պարզապես անհանդուրժելի էր: Արդյունքում ֆեդերացիայի անդամների եւ տեղական իշխանությունների քաղաքական կշիռն էլ ավելի ծանրացավ եւ համագումարից նրանք հեռացան սեփական նշանակության բարձր գիտակցությամբ: Փաստորեն ակնհայտ դարձավ, որ որոշակի պահին Ռուսաստանի քաղաքական ապագան կարող է կախված լինել իրենց դիրքորոշումից: Սա թույլ է տալիս որոշ դիտորդների առայժմ խիստ զգույշ ձեւով խոսել «բելովեժյան դավադրության» ռուսական տարբերակի մասին, երբ ֆեդերացիայի անդամները կարող են պարզապես լուծարել Ռուսաստանի Դաշնությունը: Հատկանշական է, որ համագումարի իր ելույթում նախագահ Ելցինը համեմատություն անցկացրեց իր անձի եւ նախկին ԽՍՀՄ նախագահ Միխայիլ Գորբաչովի միջեւ, նույն հարթակի վրա դնելով ԽՍՀՄ փլուզման պատճառները եւ այն իրավիճակը, որ ինքը հայտնվել է իբրեւ Ռուսաստանի նախագահ: Պետք է կարծել, որ եթե արդարանա այն մտավախությունը, որ գործադիր եւ օրենսդիր իշխանությունների միջեւ հակամարտությունը կվարակի նաեւ տեղական կառավարման մարմինները, ապա իրավիճակն իսկապես խիստ կբարդանա եւ «արտադոր» կենտրոնից ձերբազատվելու ձգտումը կլինի ֆեդերացիայի անդամների բնական ինքնապաշտպանական ռեակցիան:

Ակնկալվում է, որ մոսկովյան իրադարձությունների կապակցությամբ կտրվի իրավիճակը այն հակամարտությունների գոտիներում, որ Ռուսաստանը այս կամ այն ձեւով ներկայացված է: Նախկին ԽՍՀՄ փորձը ցույց է տալիս, որ Մոսկվայում ժողովրդավար եւ հակաժողովրդավար ուժերի դիմակայությունը այդ մեթոդների թվում օգտագործում է նաեւ ազգամիջյան հակամարտությունների գոտին: Սա իսկական ժամանակաշրջան է, երբ ռուսական բիրտ միջամտության եւ կողմերի գործողությունների համար որեւէ մեկը պատասխանատվություն չի կրելու, քանզի յուրաքանչյուր իրավիճակ կողմերն օգտագործելու են միմյանց մեղադրելու նպատակով: Պետք է կարծել, որ մարտի 14-ին Սուխումի օդային ռմբակոծությունը, որի հետեւանքով կան բազմաթիվ զոհեր եւ վիրավորներ, այս գործընթացի դրսեւորումներից մեկն է: Սակայն այս համակարգված աշխատանքը, որ անգամ մոսկովյան տեղատվությունների օրերին իրականացվում է ռուսական համապատասխան կազմակերպությունների կողմից Տաջիկստանում եւ Աջարիայում, հիմքեր է տալիս կարծելու, որ այդպիսի ջանադրությամբ ձեւավորվող անկառավարելի քաոսի պատկերն ընդամենը պատրանք է, եւ այս անգամ մոսկովյան իրադարձությունները եւ դրան հաջորդելիք հավանական աղետներն իրականացվում են լավ ծրագրված ձեւով:

Ի միջի այլոց, ամերիկյան ռուսագետներից մեկը, մեկնաբանելով վերջին օրերի մոսկովյան իրադարձությունները, ներկայացրեց հակիրճ եւ առաջին հայացքից այս ամբողջ քաոսի հետ անմիջական կապ չունեցող մի տեսակետ, որը, կարծում ենք, խոհական իմաստ ունի. «Ռուսաստանն ուզում է գնալ մի ճանապարհով, որի գաղափարախոսության, հոգեբանության եւ արժեքների կրողն ինքը չէ: Միաժամանակ, այլ ճանապարհ նա չունի: Եւ այս հակասությունից ծնվում է մի ցնորային, ճգնաժամային իրավիճակ, որը սկզբունքորեն անհաղթահարելի է»: Երեւի թե այս նույն գիտակցությամբ էր առաջնորդված Դաշնակցային Ռուսաստանի էկոնոմիկայի նախարար Անդրեյ Նեչաեւի այն միտքը, որ իրեն ամենեւին չի ոգեւորում շուկայական տնտեսության համապատասխան կառույցների արագընթաց աճը եւ ինքը կգերադասեր, որ կառույցների փոխարեն աճեին շուկայական տնտեսությանը համապատասխանող հոգեբանությունն ու գիտակցությունը:

ՏԻԳՐԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Կ2-Սերվիս կոոպերատիվը վերակազմավորվել է

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ»

ՍՊԸ-ի

եւ շարունակում է առաջարկել լավագույն հաշվապահական, գործարար եւ բանկային ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

25.47.56
25.24.63
63.64.06

Ուշադրություն

«Մենուա» ապահովագրական բաժնետիրական ընկերությունը շարունակում է իրականացնել կյանքի ժամկետային ապահովագրական ծրագիրը

ՄԵՆՈՒԱ

Ընկերության հետ պայմանագիր կնքելով եւ դառնալով ապահովագրական ծրագրի մասնակից, Դուք կարող եք

- ապահովագրել Ձեր կյանքը.
- մասնակցել ընկերության շահույթին եւ ստանալ Ձեր նախընտրած ապահովագրության ժամկետից կախված մինչեւ տարեկան 400 տոկոս երաշխավորված հասույթ.
- ներկայացնել «Մենուա» ընկերության շահերը հասույթ կտրոնների միջոցով եւ վաստակել մեծ գումարներ:

«Մենուա» ընկերությունում Դուք կարող եք ապահովագրել նաեւ Ձեր գույքը, կոմերցիոն խանութների ապրանքանյութական արժեքները գողությունից, կողոպուտից, ավազակային հարձակումից, իսկ Ձեզ հասցրած հնարավոր վնասի հատուցումն առանց քաշքշուկի ստանալ սեղմ ժամկետներում:

«Մենուա» ընկերությունն իրականացնում է նաեւ բեռների ապահովագրություն, դրանց ժամանակավոր պահեստավորում Երեւան քաղաքում եւ հետագա առաքում:

Ապահովագրության պայմանագիրը կնքելու համար կարող եք Ձեզ մոտ հրավիրել «Մենուա» ընկերության ներկայացուցչին, զանգահարելով 58-09-22, 58-10-22 հեռախոսահամարներով:

«Մենուա» ապահովագրական ընկերության հասցեն է. ք. Երեւան, Երիտասարդական պողոտա, 7 հարկ, սենյակ 702, 716:

digitised by A.R.A.R.@

«Ռուսաստանի ճակատագիրը վճռվում է միայն Ռուսաստանում»: Արդյո՞ք

Արտասահմանի զանգվածային լրատվության միջոցները փաստորեն միահամուռ այն հետեւությունն են անում, որ ժողպատգամավորների համագումարի որոշումների հետեւանքով ստեղծված իրավիճակում համաժողովրդական հանրաքվեի անցկացումը կարող է դրա արդյունքների համեմատ բարոյական արդարացում ծառայել նախագահի կողմից վճռական միջոցառումների հայտարարման համար, ներառյալ համագումարի ցրումը: Մի շարք հաղորդումներում այն կարծիքն է արտահայտվում, որ նման գործողությունները աշխարհում կարող են ընկալվել եթե ոչ հավանությամբ, ապա գոնե որոշակի ըմբռնմամբ:

Լոնդոնի **«Թայմզ»** թերթի մեկնաբանության մեջ ասվում է. «Եթե սահմանադրական դատարանում համագումարի որոշումները բողոքարկելու փորձը հաջողությամբ չավարտվի, ապա նախագահը կարող է դիմել համաժողովրդական հարցման: Թեեւ դրա արդյունքներն օրենքի ուժ չեն ունենա, սակայն Ելցինը հույս ունի, որ հանրաքվեի իր համար դրական ավարտը կօգնի վերահաստատելու իր իշխանությունը եւ ժողովրդի աջակցությունը կարող է որպես արդարացում օգտագործվել արտակարգ դրության հայտարարման եւ համագումարի ցրման համար: Այդ քայլը կապահովի բանակի պաշտպանությունը, եւ Ելցինի թշնամիներն այստեղ զուգահեռ են անցկացնում 1991 թ. օգոստոսի խռովության ձախողված փորձի հետ, որը ձեռնարկել էին ԽՄԿԿ կուսակցության կողմնակիցները»:

«Գարդիան»-ը նույնպես նշում է, որ հանրաքվեի Ելցինի համար դրական արդյունքները նրան հիմք կտան Ռուսաստանում մտցնելու նախագահական ուղղակի կառավարում, որը, նրա կարծիքով, պաշտպանություն է գտնում Արեւմուտքում: Համագումարի աշխատանքի օրերին երկրում Բորիս Ելցինի ժողովրդականությունն աճեց, բայց դժվար է ասել, թե դա կանդրադառնա՞ ընտրողների քվեների վրա: Այս կապակցությամբ «Գարդիան»-ը, ինչպես մյուս թերթերը, բերում է օրերս Ռուսաստանում անցկացված հանրային կարծիքի հարցման արդյունքները, որոնց համաձայն Ռուսաստանի ընտրողների միայն 34 տոկոսն է ձգտում մասնակցել հանրաքվեին:

«Ֆայնենշըլ թայմզ»-ը հրապարակել է հաղորդում, որի համաձայն «ԱՄՆ-ի վարչակազմի բարձրաստիճան պաշտոնական անձինք հասկացրել են, որ ԱՄՆ-ը պաշտոնապես չի բողոքի, եթե Ելցինը ստանձնի արտակարգ լիազորություններ եւ նույնիսկ ցրի խորհրդարանը, սակայն ԱՄՆ-ը դեմ է բանակի միջամտությանը»:

«Էյ բի սի» հեռուստաընկերության մեկնաբանն ընդգծել է. «ԱՄՆ-ի ղեկավարության համար ծագել է բարդ խնդիր. ինչպե՞ս վարվել, երբ Ելցինը որոշի ցրել խորհրդարանը եւ դադարեցնի սահմանադրության գործողությունը: ԱՄՆ-ի ղեկավարությունը վերջերս Ռուսաստանի համագումարն անվանեց կոմունիստական դարաշրջանի մնացուկ, եւ Վաշինգտոնը թերեւս որեւէ ձեւով պաշտպանի Ելցինի քայլը, եթե նա ցրի խորհրդարանը եւ դադարեցնի սահմանադրության գործողությունը: Սակայն պաշտոնապես Սպիտակ տունը հասկացնում է, որ ԱՄՆ-ը Ելցինին բնավ չի խրախուսում դիմելու նման գործողությունների: ԱՄՆ-ի վարչակազմն ընդգծում է, որ ինքը Ռուսաստանի նկատմամբ ինչ քայլեր էլ ձեռնարկի, Ռուսաստանի ճակատագիրը պետք է վճռվի հենց այդ երկրում»:

«Քոտիդիեն դը Պարի»-ն նշում է. «Համագումարի որոշումները փաստորեն անզոր դարձրին գործադիր իշխանությունը: Կառավարությանը օրենսդրական նախաձեռնության իրավունքի տրամադրումը կեղծ զիջում չէ, եւ եթե կաբինետում տեղերի մեծամասնությունը պաշտպանի Գերագույն խորհրդի դրածոներին, ինչը խիստ հավանական է, ապա դա նախագահի գործունեությունը շրջափակելու լրացուցիչ միջոց կդառնա: Ռուսաստանի պետության ղեկավարը պետք է արագորեն եւ վճռականորեն գործի, քանի որ խորհրդարանը կփորձի իր ներկայիս առավելությունն օգտագործել բարեփոխումների քաղաքականությունը ետ շրջելու եւ նախագահի իշխանությունն էլ ավելի սահմանափակելու համար»:

Ինչպես գրում է **«Նյու Յորք թայմզ»**-ը, «համագումարի դեմ պայքարելու հնարավոր տարբերակներից Ելցինն ընտրել է առավել հավաստի համազգային հարցումը, որը կոչված է պարզելու Ռուսաստանում կառավարման ձեւի մասին առկա կարծիքը: Սակայն Ռուսաստանի շատ քաղաքագետներ համակարծիք են, որ համազգային հանրաքվեն միայն կխթանի կենտրոնախույս ուժերին, եւ այն ժամանակ իրադարձությունները կարող են ընթանալ նույն սցենարով, ինչ անցկացված համամիութենական հանրաքվեից հետո»:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

«Նյու Յորք թայմզ»-ը Ռուսաստանի իրադրության մասին

«Նյու Յորք թայմզ» թերթը շաբաթ օրը հրապարակել է հոդված, որտեղ մասնավորապես ասվում է. «Վարչակազմի մի բարձրաստիճան ներկայացուցիչ հայտարարեց, որ Վաշինգտոնը չի բողոքի Ելցինի այն որոշման դեմ, որ դադարեցվի խորհրդարանի գործունեությունը կամ չեղյալ հայտարարվի խորհրդային դարաշրջանում ընդունված սահմանադրությունը քաղաքական ընդդիմությանը ճնշելու համար: Սակայն նա ընդգծեց, որ ԱՄՆ-ը վճռական միջոցներ կձեռնարկի, եթե Ելցինը ռազմական ուժի դիմի ժողպատգամավորների համագումարի գործողությունների դեմ հանդիման իր իշխանությունը պահպանելու նպատակով: Այդ պաշտոնական ներկայացուցիչը, որը խնդրեց չնշել իր ազգանունը, ասաց, որ Քլինթոնի վարչակազմը չի կարծում, թե Ելցինը կդիմի դրան: Ինչպես նշեց նա, թեեւ ԱՄՆ-ը բազմիցս հայտարարել է նախկին ԽՍՀՄ-ի ժողովրդավարացման իր կողմնակցության մասին, սակայն համագումարը համարում է կոմունիստական Խորհրդային Միության հակաժողովրդավարական վերապրուկ, իսկ 1977 թ. սահմանադրությունը Լ. Բրեժնեւի դարաշրջանի անհեթեթ մնացուկ:

«Եթե Ելցինը դադարեցնի հակաժողովրդավարական խորհրդարանի գործունեությունը, դա չի լինի անպայման հակաժողովրդավարական քայլ, ասաց այդ ներկայացուցիչը: Իսկ եթե նա դադարեցնի հակաժողովրդավարական խորհրդարանի գործունեությունը եւ բանտարկի բազմաթիվ մարդկանց, իսկ Ելցինին պաշտպանող զորքերը արյուն հեղեն, ապա դա կլինի այլեւս միանգամայն այլ իրավիճակ: Մենք կողմնակից ենք ի նպաստ ժողովրդավարության խաղաղ եւ օրինական գործողությունների»:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ
Armenpress State Newsagency

[illegible]

ԴԱՐՁՅԱԼ ՀԱՅ-ԻՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Բացթողումներ, վրիպումներ, սխալներ. ինչքա՞ն պետք է շարունակվեն դրանք: Ի՞նչ չպետք է անել կամ ի՞նչ անել. խորհում եւ առաջարկում է իրազեկ մարդը:

Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը բոլորեց իր գոյության 14 տարին: Այդ կապակցությամբ Երեւանյան մամուլը բազում նյութեր հրապարակեց, որոնց մեջ ճիշտ թե սխալ, համառոտ թե ընդարձակ, [illegible] արծարծվել էին իրանական ժողովրդի վիթխարի հեղափոխության տարբեր կողմերը, այդ հեղափոխությանը հաջորդած վարչակարգի տարաբնույթ խնդիրները: Մակարդակն, իհարկե, բավարար էր: Դա այն բանի արդյունքն է, որ Երեւանյան մամուլը լավ գիտե իր անելիքը: Միջոցների սղությունը, աղբյուրների սակավությունը եւ այլ խնդիրներ չեն խանգարում, որ մամուլն անի հնարավորը:

Երբ հայ-իրանական հարաբերությունների կապակցությամբ մամուլի հրապարակումների մակարդակը բավարար ենք համարում, ցավոք, հայ պետականության միջոցառումների մասին նույնը չենք կարող ասել:

Տնտեսական ոլորտը տրված է եւ պետական, եւ մասնավոր բաժիններին: Վերջին երկու տարում տարբեր նախարարությունների կազմակերպած առեւտրական բազմաթիվ գործողությունները եթե ի մի բերենք, կստացվի այնպիսի խղճուկ ծավալ, որը բնորոշ է միայն ձեւական կապերին: Այդ ուղղությամբ մասնավոր սեկտորի կատարած վեհերոտ ու թերահավատ քայլերն արդեն հասցրել են իրանցի վաճառականներին ապացուցել, թե հայ առեւտրականներն անհուսալի գործընկերներ են: Իհարկե, հայ առեւտրականն անձամբ մեղավոր չէ, սակայն մի՞թե կարելի է անընդհատ պատճառաբանել, թե «Գիտեք, իմ պետական բանկն իմ փողերն ինձ չի տրամադրում, որպեսզի ձեր տված ապրանքի գինը վերադարձնեմ»...

Մասնավոր ու պետական սեկտորները համատեղ են տառապում Հայաստանի ներքին հաղորդակցության ճանապարհների անտանելի վիճակից: Գորիսից Մեղրի տանող ճանապարհը փաստորեն անանցանելի է տարվա ամբողջ կեսին: Այդ ճանապարհի բարենորոգումը պետության հոգածությանն է թողած, իսկ ճանապարհն արդեն սկսել է զոհեր խլել երկու երկրների երթեւեկողներից:

Մշակութային ոլորտում ավելի ցայտուն է երկու ժողովուրդների համակրանքը միմյանց նկատմամբ: Վերջին երկու տարում մեզանում ավելի ու ավելի են ծանոթանում իրանցի ստեղծագործողների երկերի թարգմանություններին: Այդ ուղղությամբ մեծ ներդրում ունեն ՀՀ ԳԱ արեւելագիտության ինստիտուտը, անհատ անձինք:

Փոխադարձաբար Իրանում լույս է տեսել «Հայոց սարի հայ պոեզիա» խորագրով գիրքը, որի թարգմանիչը Ահմադ Նուրիզադեն, արդեն ձեռնարկել է մի այլ վիթխարի գործ. պատրաստում է հայ արձակի բազմահատոր ժողովածուն: Սրանից բացի, էլի շատ ու շատ այլ աշխատանքներ կան, սակայն նույն անմխիթար վիճակն է տիրում եւ այս ոլորտում: Երկու հարեւան ժողովուրդների մշակութային գործիչները դեռ միմյանց հանդիպելու առիթ չեն ունեցել...

Երեւանի օդակայանի պաշտոնական բաժնի մասին խոսելն իսկ ավելորդ ենք համարում: Ուղեւորի անվտանգության դեմքում էլ հենց անձանց պակաս է զգացվում խղճուկ աշխատավարձի պատճառով, իսկ պետական հոգածությունից զուրկ օդակայանն այնքան կեղտ ու վարկ չունի, որ [illegible] իր կողմը ձգի ծրագրաբար [illegible] ունենալու:

Խոսքը պետական հաղորդակցության բացակայության մասին է, որը բացահայտ ու վեճեր չհարուցող իրականություն է:

Քաղաքական կապերի ոլորտում վիճակն ավելի անմխիթար է: Արտգործնախարարության իրանական բաժնում կան մարդիկ, որ իհարկե կարողանում են տեղափոխվող փաստաթղթերի թարգմանության հարցը գլուխ բերել, կատարել առօրյա աշխատանքները: Թեհրանում հայկական դեսպանատանը նույնպես մարդիկ կան, որ կարողանում են վիզաներ ձեւակերպել, բարձր մակարդակով ընդունել ու ճանապարհել տեղի հայ համայնքի մարդկանց, նաեւ հաղորդակցություն պահպանել տեղի իշխանությունների հետ: Սակայն մինչեւ ընդհամենը սա է պահանջվում հայ-իրանական հարաբերությունների քաղաքական մակարդակից:

Վերոհիշյալ թերացումներից բացի, հայ-իրանական հարաբերություններում իշխում է նաեւ սառնությունը: Որոշ քաղաքական մեկնաբանների կարծիքով, իրանական կողմը դժգոհ է հայերից Թեհրանի հայտարարությունն անտեսելու ու Շուշին ազատագրելու պատճառով: Սակայն հայտնի է ադրբեջանական ընդդիմության տարբերակը. Էլչիբեյին առաջ մղելու նպատակով ադրբեջանական ուժերի որոշակի հատվածը լքեց Շուշին, կամ ղարաբաղյան վարկածը Ստեփանակերտի վրա թափվող կրակի երախը փակելու եւ շրջափակումը վերացնելու մասին: Կա նաեւ մյուսը, ավելի հեռահար. ադրբեջանցիները Շուշին «հանձնեցին» Ղարաբաղից փախչելու համար հայերին միջանցք տալու համար: Վերջապես բոլորին է հայտնի Շուշիի գրավման կապակցությամբ ՀՀ նախագահի հայտարարությունը:

Ուստի Շուշիի վերաբերյալ իրանական կողմի դժգոհությունը (եթե, իհարկե, երբեւիցե եղել է այդպիսի բան) հայկական դեսպանության անբավարար աշխատանքի արդյունքը պետք է համարել:

Ուրիշ «մեկնաբաններ» առաջ են քաշում այլ վարկածներ, բոլորն էլ ճշմարտանման, մտացածին կամ անհիմն:

Իրականում, ո՞րն է փոխհարաբերությունների սառնության բուն պատճառը:

Մեծագույն խոչընդոտը, իհարկե, պատերազմական վիճակն է, որի հետեւանքով առաջացած անհաշտ մթնոլորտը տարածվում է ամբողջ շրջանի վրա եւ յուրաքանչյուր երկրում ստանում իր յուրահատուկ արձագանքները...

Այս գործոնից է բխում նաեւ հաջորդը. Հայաստանից Իրան ժամանած ցանկացած հայ միամտաբար իր պարսիկ զրուցակցին զգուշացնում է թուրքական վտանգից, ադրբեջանական նկրտումներից: Այն իրանցուն են Թուրքիայի վտանգը բացատրում, որի հայրենիքը վերջին տասնամյակում մեկ անգամ լիովին շրջափակվել է Թուրքիայի կողմից, իսկ հետո էլ բազմաթիվ խոչընդոտների հանդիպել այդ երկրի երեսից: Այն իրանցուն են ադրբեջանական նկրտումները հուշում, որի հայրենիքը 1948 թ. Ստալին-Բաղիրովյան նենգություններով տրոհվել է հենց Ատրպատական նահանգի [illegible] սահմանագծից: Ճանապարհից նոր տեղ հասած ցանկացած հայ իրեն հանդիպած պարսիկին պանթուրքիզմի վտանգն է բացատրում: Թեհրանում այս նույն ախտով են տառապել Երեւանի նախկին [illegible], տնտեսական ու քաղաքական պատվիրակությունների անդամները, ՀՀ դեսպանը եւ այլք. մի խոսքով բոլորը, բացի ՀՀ նախագահից:

Այս պատճառի հետ սերտորեն առնչվող հաջորդ սխալն ամեն ինչ թմբկահարելու սովորույթն է: Ցանկացած հանդիպում, փոխայցելություն, առեւտրական փոխանակություն կամ այլ կարգի միջոցառում այնպես ենք ռադիոյով ու հեռուստատեսությամբ, թերթերով ու ամսագրերով, փողոցներում ու հրապարակներում թմբկահարում, որ խնդրին անտեղյակ հակառակորդը բողոքի ձայն է բարձրացնում, որը եւ անարձագանք չի մնում:

Խոսքը հայ մարդու իրավունքների սահմանափակման մասին չէ, այլ մի տարրական դիվանագիտության:

Պիտի ասեմ, թե [illegible] համար մեծ [illegible] պետք չէ, ծրագիր առաջարկեմ: «Ի՞նչ անել» դասական հարցին պատասխանեմ: Նախ ասենք, որ ճշմարիտ եւ ուղղիչ քննադատությունն ինքը կիսով չափ ծրագիր է, եւ ապա ստորեւ ներկայացնում ենք ընդհանուր բնույթի մի ծրագիր եւ ոչ թե մասնավորաբար Իրանի հետ հարաբերություններին վերաբերող: Պարզ է, որ այս ընդհանուր ծրագրում յուրաքանչյուր երկրին պետք է մոտենալ յուրովի:

Նախագահական Աշխատակազմին կից կամ արտգործնախարարությունում ստեղծել հիմնարար հետազոտությունների մարմին: Այս մարմինը պետք է ի մի բերի տվյալ երկրի վերաբերյալ բոլոր տեղեկությունները, որոշակի բնագավառների մասնագիտական բովանդակությամբ զեկուցումներ պատվիրի: Կուտակումից ու անհրաժեշտ հղկումից հետո պատրաստված նյութերը պետք է տրամադրվեն եւ նախագահին, եւ արտգործնախարարության համապատասխան բաժնին: Այս նույն կենտրոնը կարող է սնուցել նաեւ ռադիոյով տրվող հաղորդաշարը: Կարող է նաեւ տվյալ երկրի հետ առնչվող ամենատարբեր օղակներում բացատրական-լուսաբանող աշխատանք ծավալել: Այս բաժինը պետք է տվյալ երկրի հետ կապված կադրերի եւ նրանց հնարավորությունների ամբողջական բանկ ունենա: Այս նույն կենտրոնը պետք է մշակի տվյալ երկրի ժողովրդի, նրա ծեսերի, տոների, սգո օրերի, հավատքի հիմքերի, սովորությունների, վարքի ու բարքի եւ այլ արժեքների մասին տեղեկանք, որը կարելի է տրամադրել այդ ուղղության կադրերին (այս ճանապարհով ընթացավ Ճապոնիան, երբ 70-ական թթ. սկզբներին ներխուժեց ասիական եւ եվրոպական շուկաները):

Այս կենտրոնի եւ նախագահական աշխատակազմի կուսակցությունների հետ տարվող աշխատանքի բաժնի համատեղ ջանքերով պետք է սփյուռքահայ համայնքներում կազմակերպվելիք հայրենակենտրոն աշխատանքի մասին ծրագրեր մշակել:

Կուսակցություններն ըստ էության կենտրոնախույս ուժեր են, բայց ամեն դեպքում, ամենածայրահեղ կուսակցության անդամը նախ եւ առաջ իր երկրի քաղաքացին է: Հարազատ պետականությանը ծառայելու միտքը պետք է կարողանա պետության կուսակցական կադրերին հետ պահել կուսակցամոլությունից: Բայց հենց այստեղ նշենք, որ պետականությունն ինքը նաեւ պետք է նպաստի իր վեհացման գործընթացին: Կուսակցական պատկանելության պատճառով չպետք է դուրս շպրտել կամ աշխատանքներում չներգրավել գիտակ ու հմուտ մարդուն: Ի վերջո, պետք է օգնել հանրապետության քաղաքացիներին հասկանալու եւ ըմբռնելու, որ պետականությունը որպես գաղափար կամ գործող համակարգ վեր է ցանկացած տեղի կուսակցությունից եւ կուսակցական պատկանելությունը պատվաբեր է միայն ու միայն պետականության պատկանելության գիտակցությունն ունեցող քաղաքացու համար:

Այս հոգեբանությունը կարող է ձեւավորել միայն ինքը պետությունը: Հակառակ դեպքում բնավ չի ստեղծվի մշտապես աշխատունակ պետական համակարգ եւ յուրաքանչյուր ընտրարշավից հետո հները իրենց տեղը զիջելու են նոր վերնախավին հանուն մարդկանց, եւ այդ հիվանդագին ընթացքը տանելու է պետականության գաղափարի սնանկության ու վերջնական արժեզրկման:

Ուստի բոլոր կուսակցությունների շարքերից պետք է ընտրել ու համախմբել տվյալ ուղղության [illegible] դեմքերին եւ ստեղծել [illegible]: Բնական է, որ այս [illegible] ղեկավարողն ու գործողությունների [illegible] պետականությունն է:

Մասնագետների ընտրանին աշխատելու է հանրապետության տվյալ պահի ղեկավարության կամքով եւ [illegible]: Պետական մտածողությամբ [illegible] միջի մարմինը [illegible] դեսպանի առկայության դեպքում կարող է ինքը վերցնել նախաձեռնությունը եւ տվյալ երկրի հետ կապված խնդիրներում լինել նախաձեռնող ու [illegible]:

Իրանի Իսլամական Հանրապետության գոյության 14-րդ տարեդարձը լավագույն առիթն էր նախաձեռնությունների համար, գործունեության եղանակների փոփոխման համար: Ցավոք, այդ առիթը պետք է սպասված [illegible]:

Առաջացի՞ն [illegible], թե ստեղծել գործունեության նոր [illegible], նոր հնարավորություններ [illegible]: Հնարավոր է եւ մեկը, եւ մյուսը: Կա [illegible] այլ տարբերակ՝ կորցնել եւ մեկը, եւ մյուսը:

Թե ո՞ր ճանապարհով պետք է ընթանալ, կասեն նրանք, ում վերապահված է այդ տիրույթը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՍԻՄՈՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Նյու Յորք

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ ՆԱԵՎ ԱՄԵՐԻԿԱՅՈՒՄ

Նյու Յորքում օրերս կատարված պայթեցումից հետո ամերիկացիները հասկացան, որ եվրոպացիների պես իրենք էլ կարող են զոհեր դառնալ արտաքին քաղաքական վճիռների հետեւանքով:

Նյու Յորքի համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի երկու հսկա երկնաքերները փետրվարի 26-ին կեսօրից հետո ցնցվեցին հուժկու պայթյունից: Այդ ահավոր տեսարանը, որն, ավաղ, սովորական է դարձել Եվրոպայում եւ Մերձավոր Արեւելքում, սակայն վերջին երկու տասնամյակներին չէր եղել Միացյալ Նահանգներում, ցույց է տալիս, որ իրական աշխարհը կոպտորեն խուժում է ամերիկյան քաղաքական կյանք, որը դեռ վերջերս կայացած ընտրարշավի տպավորության տակ է:

Այդ պայթյունը նոր վարչակազմին ստիպում է գիտակցել, որ երկրներ համապատասխանությունը հաջորդած քառսուն տարվա ընթացքում վտանգավոր է, որքան սառը պատերազմը: Ստիպում է նաեւ ինարավորին չափ շուտ պատասխանել մի հրատապ հարցի, երբ իրոք դա ահաբեկչական քայլ էր (ինչպես կարծում է Հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոն), ապա ինչո՞ւ եւ հանուն ո՞ւմ զոհվեց առնվազն 5 եւ վիրավորվեց 1042 մարդ: ՀԴԲ-ը առաջ է քաշում երեք վարկած:

1) Պայթյունի պատճառը նախկին Հարավսլավիայում արդեն երկու տարի մոլեգնող պատերազմներն են: Մարտի սկզբներից Հարավսլավիայի խնդիրը ՄԱԿ-ի օրակարգում է: Բոսնիայի սերբերի ղեկավար Ռադովան Կարաջիչը եւ Բոսնիայի նախագահ Ալիա Իզեթբեկովիչը ժամանել են Նյու Յորք: Սակայն պայթյունի անմիջական վերաբերյալ ամերիկյան հետախուզական ծառայությունների ԿՀՎ-ի եւ ՀԴԲ-ի հայտարարություններին հակառակ, հարավսլավական տարբեր խմբավորումներն ԱՄՆ-ում ահաբեկչության բավական հին ավանդույթներ ունեն:

Իրոք, սերբերը եւ խորվաթները հենց Նյու Յորքում 70-ական թվականներին լավ ճյուղավորված եւ շատ ակտիվ ցանցեր ունեին, ընդհուպ մինչեւ 1980 թ. Տիտոյի մահը: Այդ տարիներին լուրջ մահափորձեր, ինքնաթիռների առեւանգումներ, սպանություններ կատարեցին խորվաթ ահաբեկիչները եւ Տիտոյի գաղտնի ոստիկանությունը՝ UDBA-ն: 1976 թ. սեպտեմբերին խորվաթներն իրականացրին տասնամյակում ինքնաթիռի ամենատպավորիչ առեւանգումը: Նյու Յորքից թռած օդաչուները TWA ընկերության ինքնաթիռի անձնակազմին ստիպեցին ցածր թռիչքով անցնել Լոնդոնի եւ Փարիզի վրայով, որտեղ այնտեղ թռուցիկներ գցեն: 1979 թ. դեկտեմբերին դարձյալ Նյու Յորքում խորվաթ ահաբեկիչները մի քանի ռումբ պայթեցրին հարավսլավական շինություններում եւ ճամփորդական գործակալություններում:

Սերբերը եւս անգործ չէին մնում: 70-ական թթ. UDBA-ի գործակալները Ֆրանսիայից ԱՄՆ, Շվեդիայից Հարավ-Աֆրիկյան Հանրապետություն եւ Արգենտինա սպանեցին շուրջ 40 խորվաթ հայտնի ահաբեկիչների: ԱՄՆ-ի իշխանությունները կարծես թե մոռացել են, որ տիտոյական Հարավսլավիայի պետությունը «համաժողովրդական պատերազմի» պետություն էր, որտեղ լայնորեն կիրառվում էր արդիական պարտիզանական պատերազմի տակտիկան: Իսկ «գաղտնի պատերազմի» համար օգտագործվում էին խորվաթական զորամիավորումներ, որոնք Եվրոպայում եւ այլուր պետք է ընդգրկեին կամ ահաբեկչական քայլեր կազմակերպեին, հենվելով հարավսլավացիների բազմաթիվ համայնքներում իրենց համակիրների վրա: Այդ ցանցերը, որոնք նախապես կազմվել էին Հարավսլավիայի վրա Վարշավայի պայմանագրի երկրների հարձակման դեպքում ԽՍՀՄ-ին եւ իր դաշնակիցներին հարվածելու նպատակով, չեն լուծարվել:

Վերջապես, չի կարելի անտեսել սերբ ղեկավարների որոշ հայտարարություններ: Այսպես, 1992 թ. օգոստոսին Բոսնիայի Սերբական Հանրապետության նախագահ Ռադովան Կարաջիչը եւ արտգործնախարար Ալեքսա Բուհան անմիջապես հերքեցին սպառնացին մահապարտների խմբեր ուղարկել հարվածելու արեւմտյան այն երկրների միջուկային կենտրոններին, որոնք կմիջամտեն Բոսնիայի գործերին:

2) Երկրորդ հնարավոր վարկածը Մեդելինի կարտելն է: 1992 թ. ամռանը Լատինական Ամերիկայի «գործ գոտու» Պաբլո Էսկոբարն արդեն չէր փախչում մարդասպաններ ուղարկել հենց Նյու Յորքում սպանելու խանգարիչ անձանց, օրինակ, լրագրողների: Այդ, մի քանի ամիս է, ինչ Էսկոբարը սաստիկ պատերազմ է սկսել Կոլումբիայի եւ ԱՄՆ-ի իշխանությունների դեմ: Շաբաթ չի անցնում, որ ավտոմեքենա չպայթեցվի Բոգոտայում, Մեդելինում կամ Կալիում: Իսկ վերջերս Էսկոբարը սպառնալիքներ ուղղեց Միացյալ Նահանգներին: Նյու Յորքի ամենահայտնի շենքը վնասելով յանկիների պատվախնդրությանը հարվածելը նրա համար յուրօրինակ հաղթանակ կլիներ:

3) Մնում է Մերձավոր Արեւելքի վարկածը: Խարթումից մինչեւ Թեհրան իսլամ արմատականներն ուզում են Քլինթոնին պատժել Իսրայելի «անվերապահ պաշտպանության» համար: Հզբոլլահ կազմակերպությունը մեկ տարի առաջ սպառնացել էր, որ ամերիկացիները կվճարեն Լիբանանի հարավում իր գլխավոր քարտուղար Հուսեյն Մուսավիի մահվան համար: Դրանից հետո Եվրոպայի հատուկ ծառայությունները ԿՀՎ-ին եւ ՀԴԲ-ին նախազգուշացրել էին, որ Ամերիկայի հյուսիսում, Տորոնտոյից մինչեւ Նյու Յորք իսլամականների բջիջներ են ստեղծվում...

Երբ Նյու Յորքի պայթյունի հեղինակների ինքնությունը դեռ անորոշ է, ապա նրանց մտադրությունը համենայն դեպս պարզ է, փորձել, թե Բիլ Քլինթոնի վարչակազմի արձագանքն արդյոք նույնքան վճռակա՞ն կլինի, որքան Քարտերի եւ Ռեյգանի վարչակազմերինը: Երբ Քլինթոնը չկարողանա արագորեն բացահայտել եւ պատժել հեղինակներին ու նախաձեռնողներին, արեւմտյան երկրներում կտարածվի ահաբեկչության նոր ալիք: Քանզի ԱՄՆ-ը միակ թիրախը չէ: Ֆրանսիան էլ զերծ չի մնա: Նյու Յորքի պայթյունից երկու օր անց Փարիզում ռումբ-պայթեց հարավսլավական մի ռեստորանի դիմաց: Իսլամականների ցանցերին առնչվող հետաքննությունների մոտալուտ առաջընթացն իր հերթին կարող է Ֆրանսիայում ստեղծել վրեժխնդրությամբ պայմանավորված մահափորձերի սպառնալիք:

«L'Express», 10 մարտ 1993

Լուրերի Հոսք

Հանդիպում Վաշինգտոնում

BBC կայանը հաղորդում է, որ երեկ Վաշինգտոնում սկսած բարձր մակարդակի բանակցությունները Միացյալ Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնի եւ Իսրայելի վարչապետ Յիցխակ Ռաբինի միջեւ երկու երկրների հարաբերություններում ջերմացման մթնոլորտի վերականգնման եւս մեկ արտահայտությունն են: Կայանը հիշեցնում է, որ Վաշինգտոնում նախագահ Ջորջ Բուշի իշխանության տարիներին ամերիկա-իսրայելյան հարաբերություններում նկատելի սառնություն էր առաջացել, մասամբ այն պատճառով, որ Բուշն իր ընտրությունների համար ոչնչով պարտական չէր ԱՄՆ-ի հրեական շրջանակներին, մասամբ էլ այն պատճառով, որ «պատերազմի հրծիգ» Յիցխակ Շամիրի հետ շատ դժվար էր լեզու գտնել Միջին Արեւելքում խաղաղ կարգավորման գործընթացի հիմնահարցերի վերաբերյալ: Այժմ իրավիճակն այլ է: Քլինթոնը Միացյալ Նահանգների հրեական շրջանակների մեծ աջակցությամբ նախագահական ընտրարշավը շահած նախագահ է, իսկ Յիցխակ Ռաբինը վայելում է «խաղաղապաշտ» ղեկավարի համբավը: Այնուամենայնիվ, այժմ էլ կան խնդիրներ, որոնք մթագնում են ջերմացման ընթացքը երկու երկրների միջեւ: Բիլ Քլինթոնի մերձակա շրջապատի ներկայացուցիչներից երկուսի արտահայտած այն տեսակետը, թե ամերիկյան օգնությունն Իսրայելին կարող է կրճատվել, կարծես թե պաշտոնական հաստատում է ստանում: Օրերս Վաշինգտոնում կրկին կարծիք հայտնվեց, որ «այդ օգնությունը հավերժական լինել չի կարող»: Սակայն, դիտորդների կարծիքով, Վաշինգտոնի ներկա վարչակարգը հազիվ թե խիստ տհաճ անակնկալներ մատուցի իր ռազմավարական դաշնակցին:

Արեւմուտքը ամբաստանում է Իրանին

Եվրախորհրդարանն արգելել է եվրոպայի տնտեսական ընկերակցության անդամ երկրներին Իրանին այնպիսի սարքեր եւ սարքավորումներ վաճառել, որոնք կարող են օգտագործվել ատոմային զենքեր արտադրելու համար, հաղորդում է Թեհրանի ռադիոն: Արեւմուտքն Իրանին ամբաստանում է միջուկային զենք ձեռք բերելու ուղղությամբ ջանքեր գործադրելու մեջ: Իրանի ատոմային էներգիայի հաստատության ղեկավար Ռեզա Ամրոլահին մարտի 13-ին կայացած մամուլի ասուլիսում հերքելով Արեւմուտքի ներկայացրած մեղադրանքները, նշել է, որ Իրանն ատոմային էներգիան օգտագործելու է միայն խաղաղասիրական նպատակներով: Իսկ եթե ինչ-որ մեկը կարող է դրա հակառակն ապացուցել, թող փաստաթղթերը ներկայացնի միջազգային ատոմային էներգիայի գործակալությանը: Պետք է նշել, որ Իսրայելը վաղուց արդեն մտավախություն է հայտնում Իրանի կողմից ատոմային զենք ձեռք բերելու կապակցությամբ, մի երկիր, որն առայժմ չի ստորագրել միջազգային ատոմային զենք չտարածելու պայմանագիրը:

Ջամբիան խզում է կապերը Իրանի եւ Իրաքի հետ

Մի քանի օր առաջ Ջամբիան հայտարարել է Իրանի եւ Իրաքի հետ իր դիվանագիտական հարաբերությունների լիովին խզման մասին, հաղորդում է Թեհրանի ռադիոն: Իրանի արտգործնախարարությունը Ջամբիայի քայլը գնահատել որպես միակողմանի, հապճեպ, անհիմն եւ իրավական փաստերից զուրկ: Իրանի արտգործնախարարության խոսնակը շեշտել է, որ Իրանի արտաքին քաղաքականության հաստատուն սկզբունքներն են՝ չմիջամտել այլ երկրների ներքին գործերին եւ հետեւել փոխադարձ քայլերի սկզբունքին: Խիստ մխտելով Իրանի կապը Ջամբիայում վերջին հեղաշրջման փորձի հետ, Իրանի արտգործնախարարության խոսնակն ափսոսանք է հայտնել Ջամբիայի նման որոշման առթիվ, ապա ավելացրել, որ երկու երկրների միջեւ բարեկամական փոխհարաբերությունները վնասելը երկու ժողովուրդների շահերի հակառակորդների դավադրությունների հետեւանքն է: ■

Եգիպտոս

Եգիպտոսի իշխանություններն իրական պատերազմ են սանձազերծել սեփական երկրի տնտեսության դեմ, հաղորդում է BBC կայանը: Ինչպես հայտնի է, Սուեզի ջրանցքից ստացվող եկամտի հետ զբոսաշրջությունը Եգիպտոսի տնտեսության ամենաեկամտաբեր ճյուղերից մեկն է, ոչ միայն ծառայում ներգրավում շուրջ մեկ միլիարդ դոլարի եկամուտ է բերում երկրին, նաեւ նպաստելով հազարավոր եգիպտացիների աշխատանքի եւ միջոցների ապահովման միակ աղբյուրը: Սակայն իսլամականների կողմից իրականացված ահաբեկչական գործողությունների հետեւանքով զոհված երեք եվրոպացիներն ահազանգ հանդիսացան Եգիպտոսն իբրեւ հանգստի վայր նախընտրող օտարերկրացիների համար, որոնք դադարեցին այցելել երկիր: BBC-ի տվյալներով, զբոսաշրջային հոսքը կրճատվել է ավելի քան 50 տոկոսով, որն աղետ է եգիպտական տնտեսության համար: Իսլամականների մյուս թիրախը Եգիպտոսում գործող համաշխարհային ընկերություններն են, առանձնապես ամերիկյան ձեռնարկությունները, որոնք աշխատում են այդ եւ տնտեսության այլ ոլորտներում: Իսլամականներն անհանգստացնում են նրանց, պահանջելով հեռանալ երկրից: Եվ դա այն դեպքում, երբ Եգիպտոսի իշխանություններն ակտիվորեն շահագրգռված են նրանց քանակի ավելացմամբ: Եգիպտացի լրագրողը բացահայտում է, որ

Պատերազմ սեփական երկրի տնտեսության դեմ

Նագիբ Մահֆուզին մեկնաբանելով ներքին անցուդարձը, միանշանակ ասում է, որ նրա տնտեսության կազմալուծման ճանապարհով իշխանությունը գրավելու եւ իսլամական վարչակարգ հաստատելու իսլամականների ակտիվ փորձ: Իսլամականների գործողությունները դատապարտվում են անհատների ոչ միայն պաշտոնական շրջանների, այլեւ եգիպտական հասարակության լայն շրջանակների կողմից, այդ թվում նաեւ հոգեւորական վերնախավի, որը տվյալ դեպքում քաղաքական մեծ նշանակություն ունի: Կրոնական «Ալ-Ազհար» համալսարանի ռեկտորը դատապարտում է իսլամականների գործողությունները եւ բացատրում, որ ահաբեկչությունն արմատապես հակասում է իսլամի օրենքներին: Սակայն ակնհայտ է, որ պաշտոնական հոգեւորականության եւ ծայրահեղականների կողմից «իսլամական իդեալի» ընթռնումը էապես տարբերվում են իրարից:

Այս օրերին Կահիրեում դատավարություն է ընթանում իսլամականների մի մեծ խմբի նկատմամբ: Նրանց մեջին տարիքը չի անցնում քսան տարեկանից, եւ շատերին սպառնում է մահապատիժ: Դատապարտյալները սակայն իրենց խիստ ամբաստանված են զգում, անպարկեշտ խոսքերով վիրավորելով դատարանին ու երկրի իշխանություններին, չմոռանալով, իհարկե, միջազգային սիոնիզմը: Իսլամականների կողմից սպանված ոստիկանների թաղումը Կահիրեում վերածվեց բազմահազարանոց բողոքի ցույցի, որ եգիպտական հասարակության ամենատարբեր խավերի ներկայացուցիչներն իրենց համերաշխություն արտահայտեցին, որ թույլ չեն տա իսլամականներին ահաբեկչության ճանապարհով ծնկի բերել երկիրը:

Մեր կողմից հիշեցնենք միայն, որ եգիպտական կրոնական ծայրահեղականների «Ջամաա Իսլամի» (Իսլամական խմբավորում) կազմակերպության հոգեւոր առաջնորդ շեյխ Օմար Աբդուլ-Ռահմանը ներկայումս ապաստան է վայելում Միացյալ Նահանգներում, որտեղից էլ ղեկավարում է արմատականների գործունեությունը Եգիպտոսում: Իմիջիայլոց, վերջերս ԱՄՆ-ը ցնցած ահաբեկչական գործողության՝ Նյու Յորքի առեւտրական կենտրոնում ռումբի պայթեցման իրականացման մեջ կասկածվում էին նաեւ շեյխ Օմարի զինյալները: Հիշեցնենք նաեւ, որ իրանական հեղափոխության առաջնորդ Այաթոլլա Խոմեյնին մինչեւ հեղափոխությունը քաղաքական ապաստան էր ստացել Ֆրանսիայում:

Ինչպես մարտի 15-ին հաղորդեց «Ազատություն» կայանը, Կահիրեի արվարձաններից մեկում իսլամ արմատականները հարձակվել են գործել ֆունդամենտալիստական եկեղեցու վրա, հրդեհելու մտադրությամբ: Ոստիկանության հետ ընդհարման հետեւանքով վիրավորվել է 50 մարդ եւ ձերբակալվել 83 արմատական: ■

ԱՍՊԱՐԷԶ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Ասպարեզ» միավորումը մատչելի գներով առաջարկում է մոդեր, զովացուցիչներ, բանվորական արտահագուստներ, բանվորական ձեռնոցներ, բաճկոններ եւ այլ ապրանքներ:

Տեղեկությունների համար զանգահարել 52-57-44 հեռախոսահամարներով կամ դիմել Երեւան 23, Արշակունյաց պողոտա 2, 4-րդ հարկ հասցեով:

Լուրերի Հոսք

Զինյալներին զրելը դեռ վաղ է

«Ազատություն» ռադիոկայանը հաղորդում է, թե Տաջիկստանի Ազգային ճակատի նախագահ Սաֆարովը հայտարարել է, որ դեռեւս վաղ է մտածել Ազգային ճակատի զինված կազմավորումները զրելու մասին: Նա գտնում է, որ իրավիճակը երկրում դեռ հեռու է կարգավորումից, ուստի Ազգային ճակատը պետք է շարունակի ռազմական ծառայությունը: Միաժամանակ կայանը հաղորդում է, որ Դուշանբեի դատախազը հրամանագիր է ստորագրել Ազգային շարժում, Իսլամական շարժում եւ Դեմոկրատական շարժում կազմակերպությունների արգելման վերաբերյալ: Այս կազմակերպությունները կազմում են Տաջիկստանի ներկա վարչակարգի դեմ զինված պայքար մղող ընդդիմության հիմնական կորիզը:

Ռուսաստան-Լատվիա. այցագրային ռեժիմ

Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը մտադիր է մոտ ժամանակներս կառավարության քննարկմանը ներկայացնել Լատվիայի Հանրապետության համար այցագրային ռեժիմ մտցնելու հարցը: Այդ մասին ՌԻԱ-ի թղթակցին հայտնած Ռուսաստանի ԱԳՆ հյուպատոսական ծառայության իրազեկ աղբյուրն ընդգծեց, որ այդ միջոցառումը պայմանավորված է նախ եւ առաջ մարտի 20-ից Ռուսաստանի քաղաքացիների համար այցագրային ռեժիմ մտցնելու Լատվիայի որոշմամբ: Լատվիայում բնակվող ռուսների համար ենթադրվում է պահպանել Ռուսաստան մուտքի ու ելքի անայցագիր կարգը: Վերջերս Ռիգայում ռուս-լատվիական բանակցություններ կայացան Ռուսաստանի եւ Լատվիայի արտգործնախարարությունների հյուպատոսական ծառայությունների մակարդակով, որոնց ընթացքում ռուսական կողմը հայտարարեց, որ իրեն իրավունք է վերապահում այցագրային ռեժիմ մտցնել Լատվիայի համար: Համաձայնություն ձեռք բերվեց Լատվիայի Լիեպայա եւ Դաուգավպիլս քաղաքներում Ռուսաստանի հյուպատոսարաններ բացելու մասին: Սնարֆ

Ժիրինովսկուն ձեռքից վիրավորել են

Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկին ձեռքից վիրավորվել է «Ժողովրդավարական Ռուսաստան» շարժման կողմնակիցների հետ բախման ժամանակ: Այդ մասին Ինտերֆաքսին հայտնեցին ՈւԼԴԿ մամուլի ծառայությունում: Մամուլի ծառայության հաղորդման համաձայն, մարտի 13-ին ՈւԼԴԿ 5 «Իկարուսներ» եւ բեռնատարներ դեպի Վասիլեւյան կղզի էին գնում, երբ Մոսկեսկայա հրապարակում, որտեղ այդ ժամանակ անցկացվում էր «Ժողովրդավարական Ռուսաստան»-ի հանրահավաքը, դրանց վրա հարձակվել են զինված մարդիկ: ՈւԼԴԿ երիտասարդական կազմակերպությունը «կարողացել է դիմակայել հարձակվողներին», բայց իր ղեկավարին չի կարողացել պաշտպանել: ԻՖ

Էրիկ Վոյսն իր վրա փորձում է ռադիոակտիվ տարրերի ազդեցությունը

Ռուսաստան է ժամանել բրիտանացի տրոֆեսոր Էրիկ Վոյսը, որը մոլորակի մարդկանցից առաջինն էր, որ առաջարկեց իր երակի մեջ ներարկել 2,5 հազար բեկերել ռադիոակտիվ խիտս վտանգավոր պլուտոնիում-237: Նրա նպատակն է այցելել մերձմոսկովյան Դուբնա քաղաք, որտեղ փորձարարական ինստիտուտի սարքավորումները թույլ են տալիս ստանալ գերմաքուր եւ եզակի ռադիոակտիվ տարրեր, մասնավորապես պլուտոնիում-237: Ռուսաստանի Չեռնոբիլի պետական կոմիտեի նախագահի խորհրդական Ս. Տոլիցկին ՌԻԱ-ին հայտնեց, որ գիտափորձի նպատակն է պարզել, թե ինչպես է տարածվում իզոտոպը մարդու օրգանիզմում: Մասնագետները հույս ունեն այդպիսով սովորել կանխատեսել, իսկ հետագայում նաեւ կանխել ռադիոակտիվ վարակման պայմաններում, մասնավորապես ռազմական ձեռնարկություններում աշխատողների հիվանդությունները: Սնարֆ

Մշակույթ

«Սա մահմեդական աշխարհի ամենաարժեքավոր հավաքածուն է», ասում է Նյու Յորքի «Մետրոպոլիտեն» թանգարանի ավանդապահ Մերիլին Ջենկինզը: Խոսքը Քուվեյթի շեյխ Նասեր Սաբահ ալ Ահմադ ալ Սաղաիի եւ իր տիկնոջ՝ Հուսա Սաբահ ալ Սալեմ ալ Սաբահի հավաքածուի մասին է, որն ամփոփում է իսլամական պատմության տասներկու դարեր:

Սադդամը չեռքից բաց է թողել լավագույն գանձը

Իսլամական արվեստի 114 ընտիր նմուշներ փրկվել են կողոպուտից

1990 թ. օգոստոսի 6-ին իրաքյան զորքերի Քուվեյթ (արաբերեն «փոքր ամրոց») մտնելուց 4 օր անց, սկսվեց կողոպուտը: Զինվորական բեռնատարներով դուրս բերվեցին Քուվեյթի ազգային թանգարանին իշխանական զույգի հանձնած 20 հազար առարկաները: Սաբահի արժեքավոր հավաքածուի սակավաթիվ իրեր (114 առարկա) կողոպուտից փրկվեցին այն բանի շնորհիվ, որ հուլիսի կեսերին ուղարկվել էին ԽՍՀՄ-ում ցուցադրվելու: Լենինգրադում, Միացյալ Նահանգներում, Կանադայում հանրությանը ներկայացվելուց հետո հրաշքով փրկված այդ իրերը մինչեւ ս. թ. մայիսի 16-ը կցուցադրվեն Փարիզի արաբական աշխարհի ինստիտուտում:

Օրինակելի մեկենասության արգասիք հանդիսացող այդ ընտիր իրերը հիանալի կերպով ներկայացնում են արաբական իսլամական արվեստը, որը 622 թվականից՝ Հիջրայի առաջին տարուց սկսեց «մարսել» Ինդոս գետից մինչեւ Ատլանտյան օվկիանոս ընկած տարածքում ապրող ժողովուրդների արհեստավորական ավանդույթներն ու տեխնիկան: Ժամանակագրական կարգով ներկայացված են գեղագիր դուրաններ, ցանկարված խեցեղեն, աստղաբաշխական սարքեր, ոսկեդրվագ ճահրանկարներ, փղոսկրե քանդակներ, մետաղյա զորքեր եւ արծնապատ, զմռսապատ ու ադամանդակուռ այլ գանձեր, որոնք 8-18-րդ դդ. պատրաստվել են զորավոր խալիֆների, սուլթանների եւ շահերի ժամանակաշրջանում (969-1171թթ.), ֆրանսիական բագավորների համար պատրաստված օծանելիքի աղակ, որը կոմսուհի դը Բեհագի հավաքածուի զարդերից մեկն է եղել:

«Երբ Իրաքը որեւէ բան է վերցրել, առացեք մեզ: Գուցե մենք կկարողանայինք վերադարձնել», հայտարարել էր Սադդամ Հուսեյնը: Նա վերադարձրեց կողոպտված գանձը, բացառությամբ մի քանի զարդերի, որոնք բոլոր երեւույթին անհետացել էին: Սակայն Քուվեյթի թանգարանի շենքն այն ժամանակ հրկիզվել էր, եւ դեռ այսօր էլ դրա ածխացած կմախքը հանգիստ չի տալիս քուվեյթցիներին:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

«Michael Jackson Production»

Այսպես է կոչվելու այն նոր կինոընկերությունը, որ մտադիր է հիմնել պոպ երաժշտության արքան Մայքլ Ջեքսոնը: Այս կապակցությամբ նա հայտարարել է, որ այն «հիմնականում զբաղվելու է բարեգործությամբ»: Առաջին երեք ֆիլմերում նկարահանվելու է ինքը՝ հանրահռչակ երգիչ-դերասանը:

Շվարցենեգերը տիեզերքո՞ւմ

Այո, շատ շուտով, մայիս ամսին, ամերիկացիները պատրաստվում են տիեզերք արձակել մի հրթիռ, որի վրա գրված կլինի հանրաճանաչ այս դերասանի անունը եւ դաջված նկարը: Նեւնք, որ սա գիտության եւ գովազդային ծառայության համատեղ առաջին նախաձեռնությունն է լինելու: Նախաձեռնության հեղինակն է «Columbia Pictures» կինոընկերությունը:

Եկեղեցին արվեստի դե՞մ

Համաշխարհային անուն ունեցող քանդակագործ Էռնստ Նեիզվեստնին հայտնվել է աննախանձ կացության մեջ: Նա իր ծննդավայր Եկատերինբուրգում առաջարկում կառուցվելիք այն հուշակոթողի հեղինակն է, որ նվիրված է լինելու 30-ական թվականների ստալինյան բռնատեսության զոհերի հիշատակին: Խնդիրը, սակայն, բարդանում է նրանով, որ այս քաղաքի կրոնական համայնքի ղեկավարը հակասություն է տեսնում ռուսական ուղղափառ եկեղեցու կանոնների եւ նախատեսվող հուշարձանի նախագծի միջեւ: Օրերս Նյու Յորքից, որտեղ մշտական բնակություն է հաստատել արվեստագետը, Նեիզվեստնին հեռախոսով նկատել տվեց քաղաքային իշխանություններին, որ «կրոնական ավանդույթներն այս պարագայում խանգարիչ դեր չպիտի խաղան»:

«Թանկարժեք» Պուգաչովան

Միանգամից ասեմ, որ՝ նկատի ունեմ ռուս հանրահայտ երգչուհու համերգային տոմսակի գինը: Մոսկվա օրերին սպասվում է նրա մենահամերգը Ղրիմի մայրաքաղաք Սիմֆերոպոլում: Այստեղ նախապատրաստական մեծ աշխատանքներ են տարվում համերգն ամենաբարձր մակարդակով կազմակերպելու ուղղությամբ: Այդ հաճույքը հանդիսատեսի համար կարժենա ընդամենը 15-20 հազ. ռուբլի:

«Շատ է», միանգամից կասեն ոմանք՝ մոռանալով, որ սերը ոչ միայն տարիք, այլեւ թանկ ու էժան չի հարցնում: Այնքան էլ շատ չէ, եթե նկատի ունենանք, որ նախ առնչվելու ես մեծ երգչուհու չխամրող արվեստի հետ եւ ապա՝ համերգն ուղեկցվելու է համեղ ուտեստների եւ ոգելից խմիչքների անսահմանափակ օգտագործմամբ: Գայթակղի՞չ է, կուզենայի՞ք մասնակցել: Ուշ է արդեն: Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը, բոլոր տոմսերը վաղուց վաճառված են:

Ի դեպ, Ալլա Պուգաչովայի արվեստի երկրպագուներն «ստիպված էին» վերջերս Տյումենում կազմակերպված նրա համերգն ունկնդրելու համար վճարել 50 հազ. ռուբլի, իսկ Կրասնոդարում՝ 20-25 հազ. ռուբլի:

Պատրաստեց
ԼԵՎՈՆ ԼԱՆԻԿՅԱՆԸ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

«ԱՐԱՐԱՏ»-Ը ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՎ ԾՈՎԱՓԻՑ

Երեւանի «Արարատ»-ը մեր հանրապետության ֆուտբոլային այն բացառիկ թիմերից է, որ տնտեսական այս ծանր ժամանակաշրջանում կարողացավ ուսումնամարզական հավաք կազմակերպել հանրապետությունից դուրս:

Պատմում է «Արարատ» ակումբի նախագահ եւ թիմի պետ Սամվել Նավասարդյանը. «Թիմը 20 օր գտնվում էր Ղրիմում: Տեղի «Բելիե նոչի» հանգստյան տանը բոլոր հնարավորությունները ստեղծված էին «Արարատ»-ի ուսումնամարզական հավաքն արդյունավետ անցկացնելու համար: Ինչքան էլ եղանակն անձրեւային էր, այնուամենայնիվ մարզումներն իրենց նպատակին ծառայեցին: Ամենակարեւորը, որ թիմը հնարավորություն ստացավ ուրիշ մրցակիցների հետ ստուգողական խաղեր անցկացնել եւ մասնավորապես փորձարկել 6 նորեկների. Կարեն Բարսեղյանին ու Ռաֆայել Նազարյանին «Լույս-Արարատ»-ից, Արթուր Իգիթյանին ու Արա Սարկոյանին «Նաիրի»-ից, Հակոբ Մկոյանին ու Արթուր Քոչարյանին «Մալաթիա»-ից:

«Արարատ»-ը 2:1 հաշվով առավելություն հասավ Կրասնոդարի «Կոլոս»-ի նկատմամբ: Մեր թիմից այդ գոլերն խփեցին Կարեն Բարսեղյանն ու Գարիկ Մնացականյանը:

Մայկոպի «Դրուժբա»-ի հետ հանդիպումն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 2:2 (Տիգրան Գոնչյան, Աշոտ Ճահըեյան):

Իսկ երեք մրցավեճում «Արարատ»-ը զիջեց մրցակիցներին. 0:1 հաշվով Վոլգոգրադի «Դինամո»-ին, 1:2 հաշվով Իժեւսկի «Զենիթ»-ին (Քոչարյան) եւ 0:2 հաշվով Ռուսաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունում հանդես եկող Սոչիի «Ժեմչուժինա»-ին: ■

Լինարեսն էլ Կասպարովի հաղթանակով

Իսպանական այս քաղաքում, ավարտվեց շախմատի սուպերգրոսմայստերական միջազգային ավանդական մրցաշարը:

Ձնայած եզրափակիչ տուրից առաջ Գարի Կասպարովը մոտակա մրցակիցներից առաջ էր անցել մեկ միավորով եւ 1-ին տեղ զրավելու համար բավարարում էր նույնիսկ ոչ-ոքին, սակայն հավասարիմ մնալով միշտ առավելագույնին ձգտելու իր բնավորությանը, մարտական ոճով անցկացրեց նաեւ վերջին պարտիան եւ հաղթեց ամերիկացի Գատա Կամսկուն, որը հաճախ է հանդես գալիս Կասպարովի դեմ հայտարարություններով: Աշխարհի չեմպիոնը կրկին ցույց տվեց անչափ բարձր արդյունք 13 հնարավորից 10 միավոր:

Կասպարովը եւս մեկ անգամ ապացուցեց, որ այսօր աշխարհում հավասարը չունի: Աշխարհի չեմպիոնը մոտակա մրցակիցներից՝ Անատոլի Կարպովից ու Վիշվանաթան Անանդից, ովքեր բաժանեցին 2-3-րդ տեղերը, առաջ անցավ 1,5 միավորով: Եզրափակիչ տուրում հիշյալ 2 գրոսմայստերները բավարարվեցին ոչ-ոքի արդյունքով: Կարպովը սեւերով մրցում էր Բարեեւի, իսկ Անանդը նույնպես սեւերով Սալովի հետ: Ահա Լինարեսի մրցաշարի եզրափակիչ 13-րդ տուրի մյուս արդյունքները. Թիման-Բելյավսկի 1:0, Կրամնիկ-Գելֆանդ 1:0, Յուսուպով-Շիրով 1/2:1/2, Լյուբոեւիչ-Իվանչուկ 1/2:1/2: ■

Թեթեւ ատլետիկա

Ռեկորդների առատություն

Կանադայի Տորոնտո քաղաքում ավարտվեց սպորտի բազմամարտ աշխարհի ծածկածածկ առաջնությունը, որին մասնակցեցին 105 երկրների հավաքականներ: Ասպարեզ դուրս եկան աշխարհի գրեթե բոլոր ուժեղագույն թեթեւատլետները: Առաջնությունն այդ ընկալ անչափ բարձր արդյունքներով: Միայն մրցումների վերջին օրը գրանցվեց աշխարհի 2 եւ Եվրոպայի մեկ ռեկորդ: Թեթեւ ատլետիկան այն մարզաձեւն է, որի բարձրագույն նվաճումները, կարելի է ասել, արդեն հասել են սահմանային արդյունքների, սակայն ռեկորդների նորանոր գրանցումները վկայում են, որ մարդկային կարողությունները իրոք անսահման են: Աշխարհի առաջնության եզրափակիչ օրը բարձացվեցին տղամարդկանց յոթնամարտի, կանանց եռացատկի եւ 200 մ արագավազքի ռեկորդները: Ուեւ բազրավ պայքար ծավալվեց տղամարդկանց բարձրացատկում, որտեղ կրկին հանդիպեցին աշխարհի 2 ռեկորդակիրներ ու մեծագույն մարզիկներ, կուբացի Խավիեր Սոտոմայորը եւ շվեդ Պատրիկ Շյոբերգը:

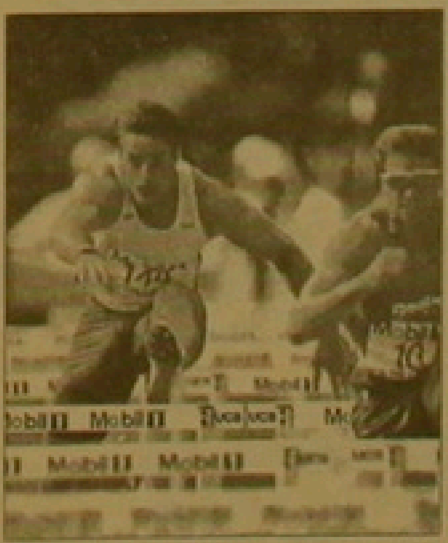

Այս անգամ 241 սմ արդյունքով աշխարհի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Սոտոմայորը: Շյոբերգը նրան զիջեց ընդամենը 2 սմ-ով: Իրենց գերազանց դրսեւորեցին ռուսաստանցի թեթեւատլետները: Այս երկրի հավաքականն առաջին անգամ հանդես գալով սեփական թիմով, վաստակեց բոլորից շատ 8 ոսկե մեդալ, եւ թիմային ոչ պաշտոնական հաշվարկով լավագույն արդյունքը ցույց տվեց: ԱՄՆ-ի հավաքականը ձեռք բերեց 6 ոսկե մեդալ: ■

Լպուտյանը՝ միջփնջայինում, Նալբանդյանը՝ լրացուցիչ մրցախաղում

Երեւանցի գրոսմայստեր Սմբատ Լպուտյանի վստահ հաղթանակով ավարտվեց մերձմոսկովյան Պոդոլսկ քաղաքում անցկացված աշխարհի շախմատի առաջնության փնջային մրցաշարը: Լպուտյանը միակ մասնակիցն էր, որ չկրեց ոչ մի պարտություն եւ նվաճեց առաջինը Շվեյցարիայի Բիլ քաղաքում կայանալիք միջփնջային փուլում հանդես գալու իրավունքը:

Խաղարկվող երկրորդ ուղեգիրը բաժին ընկավ թբիլիսահայ վարպետ Գեորգի Բագատուրովին: Նա եւ 17-ամյա Տիգրան Նալբանդյանը վաստակեցին հավասար միավորներ, բայց գործակիցների լրացուցիչ ցուցանիշները բարեհաջ գտնվեցին թբիլիսցու նկատմամբ: Սակայն Նալբանդյանն էլ դեռ հնարավորություն ունի պայքարելու համաշխարհային առաջնությունում մրցավեճը շարունակելու իրավունքի համար: Համաձայն ՖԻԴԵ-ի որոշման, Տիգրանը պետք է մոտակա շաբաթների ընթացքում լրացուցիչ մրցախաղ անցկացնի եվրոպական մեկ այլ ենթափնջի երրորդ մրցանակակրի հետ: Անկասկածելի է, որ Նալբանդյանը Պոդոլսկում զգալիորեն գերազանցեց միջազգային վարպետի նորման, եւ դա վերջին երեք ամսվա ընթացքում պատանի շախմատիստի երրորդ նման հաջողությունն է: Այդ նորման հաղթահարեց նաեւ 18-ամյա Հովհաննես Դանիելյանը, որի արդյունքը նույնպես պետք է հաշվի առնել: Ցավոք, իրենց հնարավորություններից ցածր հանդես եկան Աշոտ Անաստասյանը եւ հատկապես գրոսմայստեր Արտաշես Մինասյանը: Բայց ընդհանուր առմամբ Հայաստանի շախմատիստները ներկայացուցչության հաշվարկով Վրաստանի ներկայացուցիչների նկատմամբ (հաղթանակների թվով) 9:5: Այսպիսով, միջփնջայինում հանդես գալու իրավունք արդեն ունեն Վլադիմիր Հակոբյանը (որպես աշխարհի երիտասարդների չեմպիոն) եւ Սմբատ Լպուտյանը: Նրանց կարող են դեռ միանալ Տիգրան Նալբանդյանը, ինչպես նաեւ Ռաֆայել Վահանյանը, որին ՖԻԴԵ-ն մտցրել է պահեստային մասնակիցների ցուցակի մեջ:

Գ. Հ.

	Հ	Ո	Պ	Մ
1. Լպուտյան	4	5	0	6.5
2-3 Բագատուրով	4	3	2	5.5
2-3 Նալբանդյան	4	3	2	5.5
4. Անաստասյան	3	4	2	5
5. Ստուրուա	2	5	2	4.5
6. Դանիելյան	1	6	2	4
7-10. Մինասյան	2	3	4	3.5
7-10 Ուբիլավա	1	5	3	3.5
7-10 Կայեյշվիլի	2	3	4	3.5
7-10 Սուպատաշվիլի	1	5	3	3.5

Բաժինը վարում է ԱՐԻՍՏԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Sidon Travel-ն իրականացնում է կանոնավոր չարտերային չվերթներ Երեւան–Փարիզ–Լոս Անջելես ուղերթով: Մեր հարմարավետությունը միջազգային մակարդակի է, գները միջազգայինից ցածր են, մշտական գործընկերներն աշխարհի խոշորագույն ավիաընկերություններն են: Հրավիրում ենք ձեզ թռիչքի եւ խոստանում օդային զվարճալի ճանապարհորդություն: Ֆիրման գրասենյակներ ունի Լիբանանում, Բեյրութում եւ Լոս Անջելեսում:

PUBLI SET

Սպասում ենք ձեզ հետեւյալ հասցեով. Երեւան, Սայաթ-Նովայի պող. 19 («Անի» հյուրանոցի 1-ին հարկ): Հեռ. 56-33-75, 56-33-76, ֆաքս 56-76-33:

Լուրերի Հոսք

Ֆեդերալ կառավարությունը կաշխատի արդյունավետ

Երեկ Մոսկվայում Ռուսաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահ Ռուսլան Խասբուլատովը հանդիպում ունեցավ Թաիլանդի արքայադուստր Մախա Չակրի Սիրինդոնի հետ: Հանդիպման ընթացքում, շոշափելով Ռուսաստանի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի զարգացման հեռանկարները, Խասբուլատովը հայտարարեց, թե «այժմ անհրաժեշտ է կանգ առնել զուտ տնտեսական բարեփոխումների վրա»: Այդ կապակցությամբ նա նշեց, որ «մեծ նշանակություն է վերապահում ֆեդերալ կառավարության գործունեությանը, որի խոսքը պետք է վճռական լինի»: Ըստ խորհրդարանի ղեկավարի, «վերջին համագումարում ընդունված որոշումը կտրուկ ուժեղացրել է կառավարության կարեւորությունը որպես էկոնոմիկայի կառավարման բարձրագույն մարմնի»: Նա ընդգծեց, որ Գերագույն խորհուրդն իրեն է վերապահում երկու պարտականություն՝ օրենսդրական եւ Սահմանադրության ու օրենքների կատարման վերահսկողությունը: «Մենք մտադիր չենք միջամտել կառավարման մեջ», ավելացրեց նա, եւ հուսով ենք, որ ի հայտ կգան դրական տեղաշարժեր, գործերը կլավանան, իսկ ֆեդերալ կառավարությունը կաշխատի արդյունավետ»: ԻՖ

Գամսախուրդիան կոչ է անում պաշտպանել Մենգրելիային

Վրաստանի նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիան կոչ արեց համաշխարհային հանրությանը պաշտպանել Մենգրելիայի բնակչությանն այդ շրջան լրացուցիչ զորամասեր մտցնելու Վրաստանի ռազմական հրամանատարության ծրագրերից: Երեկ հրապարակված դիմումի մեջ Զ. Գամսախուրդիան նշում է, որ Մենգրելիայի բնակչությունը «հայտարարել է իշխանությունների հանդեպ քաղաքացիական անհնազանդության մասին եւ թույլ չի տա կողոպտել իր գյուղերն ու քաղաքները»: Նա գտնում է, որ իրավիճակն այդ շրջանում սպառնում է «վերածվել լայնածավալ քաղաքացիական պատերազմի»: Մարտի 12-ին Վրաստանի պաշտպանության նախարար Թենգիզ Կիտովանին ազգային ռադիոյին տված հարցազրույցում հայտարարել է, թե մտադիր է լրացուցիչ զորքեր մտցնել Մենգրելիա՝ այդ շրջանի տարածքով անցնող բեռների անվտանգությունն ապահովելու նպատակով: ԻՖ

Կարտադրվեն ուկրաինա-բրիտանական գլանակներ

Մարտի 12-ին Կիեւում անգլիական «BAT» ֆիրման եւ Պրիլուկիի ծխախոտի ֆաբրիկան համաձայնագիր են ստորագրել «BAT Պրիլուկի» համատեղ ձեռնարկության ստեղծման մասին: Համաձայնագրով նախատեսվում է, որ բրիտանական կողմը 35 մլն. դոլլար կներդնի ֆաբրիկայի արտադրական կարողությունների արդիականացման եւ ընդլայնման նպատակով: Համատեղ ձեռնարկությունը ծրագրում է բարելավել Պրիլուկիի գլանակների որակը եւ թողարկել նորերը: «BAT» ֆիրման թողարկում է «Քենթ», «Քիմ», «Լաքի սթրայք», «Հոլիվուդ» գլանակներ: ԻՖ

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորումն եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ

ՀՀ նախարարների խորհրդին առընթեր «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 20 000. Պատվեր 1468 Ստորագրված է տպագրության 16.3.1993

digitised by A.R.A.R.@